

VOMI

**VERENIGING
OUD MILITAIREN
INDIËGANGERS**

SOBAT

8e jaargang - augustus 1993 - nr. 30

Stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962

Mauritslaan 1 - 6074 AS Melick

Fondsenverwerving standbeeld Generaal Spoor

Zilveren legpenning Nationaal Indië-monument 1945-1962

De Stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962 wil bij het herdenkingscomplex in het Roermondse stadspark Hattum een paviljoen bouwen dat aan de 30.000 bezoekers per jaar allerhande voorzieningen kan bieden. Dat paviljoen zal de naam "Generaal Spoor-paviljoen" gaan dragen.

Bij het paviljoen zal een standbeeld van Generaal Spoor, de legendarische voormalige legercommandant in de vroegere overzeese rijksovereenkomsten, worden neergezet. Onder andere ook om de fondsen voor het laten maken van dat standbeeld bijeen te krijgen is een zilveren legpenning van de Stichting Nationaal Indië-monument aangemaakt. Die wordt door de stichting voor / 100,- per stuk aan de men gebracht. In die prijs is een bijdrage voor het Generaal Spoor-standbeeld begrepen en een bedrag voor de instandhouding van het Nationaal Indië-monument 1945-1962.

Bij het Nationaal Indië-monument 1945-1962 worden ongeveer 5900 militairen van het koninkrijk herdocht die tussen 1945 en 1962 in het toenmalige Nederlands Oost-Indië en op Nieuw-Guinea van het vaderland bij krijgsverrichtingen het leven verloren. Tot het complex behoren een obelisk met fontein- en trappenstelsel, een aantal eretafels waarop 112 onderdelen van de vroegere krijgsmacht al een eigen herdenkingsplaqueet hebben neergelegd en 18 grote roestvrij stalen zuilen waarin de namen van de ongeveer 5900 gesneuvelde militairen zijn gegraveerd. De jaarlijkse Nationale Dodenherdenking werd op 7 september 1992 door 12.000 mensen bijgewoond.

De penning wordt door atelier RE-Diamant in Roermond vervaardigd in gietwerk van het 'eerste' zilveragehalte (925/1000). Dat zilveragehalte wordt gegarandeerd door een rijkskeurmerk van de Waarborg. De penning heeft een diameter van 35 mm en een gewicht van ± 19 gram.

De voorzijde van de penning draagt de symbolen uit de top van de obelisk met het randschrift 'Nationaal Indië-monument 1945-1962'. De keerzijde draagt het opschrift 'Palam Qui Meruit Ferat' (de erepalm is voor hen die hem verdiend hebben). Dat is het opschrift dat ook op een paneel bij het Roermondse monument is aangebracht.

De legpenning kan worden besteld bij de Stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962, Mauritslaan 1, 6074 AS Melick. De betaling kan geschieden door insluiting van een girocheque of girobetaalkaart van / 100,- over te maken op rekening 17.41.74.039 van de Rabobank Roermond of op rekening 13.41.74 van de Postbank.

LIEVER NIET IN GROEPSVERBAND? KIES DAN VOOR AURORA PrivacyTours.

Dit zijn individuele doch verzorgde reizen, opgesteld aan de hand van uw wensen en uw reisbudget. U bepaalt zelf:

- uw vertrekdatum, reisduur en programma
- de luchtvaartmaatschappij waarmee u wenst te vliegen
- de gewenste accommodatie (vanaf guesthouses tot en met wereldklasse hotels)
- het gewenste vervoer en de excursies in uw vakantiebestemming(en).

Bij aankomst op uw bestemming wordt altijd voor uw vervoer en opvang gezorgd.

INDONESIË: Vraag naar onze brochure: "van Sabang tot Merauke"!

Andere AURORA PrivacyTour bestemmingen en brochures:

- Thailand
- Maleisië
- Singapore
- USA (vasteland)
- Hawaï
- Brazilië

HAWAÏ

16 dagen WAIKIKI, per persoon al vanaf f. 2.685,- inclusief vliegbiljetten, bloemenhulde bij aankomst, accommodatie in een 2-persoonskamer, lokale belastingen en diensten van onze lokale nederlandsprekende vertegenwoordiging.

LOSSE TICKET VERKOOP

Van iedere luchtvaartmaatschappij en naar alle bestemmingen ter wereld zoals CANADA, AUSTRALIË, NIEUW ZEELAND.

AURORA TRAVEL SERVICE B.V. (ANVR/SGR nr. 1502/IATA)

Clauskindereweg 28-29, 1069 HN Amsterdam. Tel. 0206199377/6199396 (zaterdag telefonisch niet bereikbaar).
Kantooruren: maandag t/m vrijdag 09.00 - 17.00 uur. Zaterdag 09.00 - 12.00 uur.

Inlichtingen omtrent prijzen, dienstregelingen, afvaartdata, enz. worden verstrekt volgens de laatste in ons bezit zijnde gegevens, echter onder alle voorbehoud. Registratie K.u.K. Amsterdam 147459

FONDS SOCIALE ZORG

Met herkenning begint erkenning

Draagt ons borstembleem en onze nieuwe stropdas bij alle V.O.M.I. gelegenheden. U kunt ze weer bestellen bij uw afdelingspenningmeester.

Borstembleem	f 12,50
Stropdas donkerrood	f 22,50
Stropdas donkerblauw	f 22,50
VOMI stickers	f 1,00

U kunt de artikelen ook bestellen bij de beheerder Fonds Sociale Zorg, J.G. Huijgen Beemdgras 60, 2804 NV Gouda, telefoon 01820-33330. Postgiro 61.31.84.4

Postzegels

Postzegels gebruikt of ongebruikt, binnen of buitenland, bewaar ze en stuur uw postzegels naar mevrouw Jac. Holewijn, De Goede Hoop 13, 2021 AP Haarlem. Alle aangesloten verenigingen worden verzocht aan de inzameling mede te werken.

Wijzigingen deze pagina (voor het oktobernummer) uiterlijk 20 september 1993 opgeven.

ORLOGSGRAVENSTICHTING

BESCHERMVROUWE H.M. DE KONINGIN
ERE-VOORZITTER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Het aantal bloemleggingen in het Verre Oosten nam opmerkelijk toe.

Bloemlegging en graffoto's (Verre Oosten)

Door tussenkomst van de Oorlogsgravenstichting is het mogelijk om bij graven van Nederlandse oorlogsslachtoffers in het Verre Oosten bloemen te plaatsen. Een annonce over deze mogelijkheid werd geplaatst in een aantal uitgaven o.a. van oud-strijders- en reünieverenigingen, in verband met het feit dat het 50 jaar geleden was dat ons Koninkrijk in de oorlog werd betrokken en de bevrijding 45 jaar geleden.

Hierdoor nam het aantal bloemleggingen ten opzichte van 1989 opmerkelijk toe.

In Indonesië bedroeg het uitgevoerde aantal opdrachten 1439 inclusief 33 kransleggingen namens diverse verenigingen en comité's. (In 1989 bedroegen deze aantallen 926 resp. 27). Op verzoek van nabestaanden werden 936 graffoto's verstrekt (450 in 1989).

Op de Erevelden in Thailand werden 226 bloemstukjes geplaatst, inclusief 2 kransen (in 1989 bedroeg dit aantal 144).

In Hong Kong werden 2 bloemleggingen uitgevoerd.

De kosten van een bloemlegging in Indonesië bedragen f 7,50, met foto f 10,-. Tevens is het nu mogelijk voor de Erevelden in Indonesië kleine kransen te bestellen voor plaatsing bij de individuele graven; kosten -16,- inclusief foto. Grote kransen van f 30,- tot f 50,- zijn bedoeld voor kranslegging bij de monumenten, door comité's en verenigingen.

Voor Thailand kunnen uitsluitend eenvoudige bloemstukjes worden besteld. De kosten bedragen f 10,- inclusief een kleine foto.

Bestellingen dienen uiterlijk 8 weken voor de gewenste uitvoeringsdatum in ons bezit te zijn.

De eenvoudigste wijze van bestellen is per giro, onder vermelding van: naam overledene, het Ereveld en de gewenste datum.

Voor Hong Kong, Singapore, Ambon en Birma gelden aparte voorwaarden waarover desgewenst nadere inlichtingen gaarne worden verstrekt.

Wat Birma betreft moet rekening gehouden worden met grote vertraging en zelfs met een tijdelijke onuitvoerbaarheid van opdrachten.

Kleurenfoto's van Erevelden

Overzichtsfoto's van Erevelden in Europa en het Verre Oosten kunnen per giro of telefonisch worden besteld. De prijs voor een foto in het formaat van 18 x 24 cm. bedraagt f 15,- inclusief porto.

Wie nadere inlichtingen wenst kan zich richten tot de

ORLOGSGRAVENSTICHTING

Bankplein 5

Postbus 85981 - 2508 CR 's-Gravenhage

Telefoon 070 - 3541300 - Giro 401.000

Vereniging Oud Militairen Indiëgangers

K.v.K. ARNHEM V. 123191
V.O.M.I.
K.T.O.M. "BRONBEEK"
Velperweg 147
6824 MB Arnhem

8e jaargang, nummer 30
Augustus 1993

Jaarcontributie minimaal f 27,50
inclusief 6x per jaar "Sobat"

Raad van Advies

voorzitter: M.M. Bekker, res. luitenant-kolonel der artillerie b.d.
leden: R. Boekholt, brigade-generaal der fuseliers b.d.
H. Boschma, oud burgemeester
W. Epke, Ridder MWO, brigade-generaal b.d.
S.A. Lapré, Ridder MWO, majoor b.d.
H.A.M. Brouwers, luitenant-kolonel der infanterie Staf Inspecteur Generaal der Krijgsmacht
P.H. de Vriks, kolonel der cavalerie, Chef Staf 1e Divisie "7 december"

Ereleden: J.W.J. in den Berken
mevr. J. Zantinge-Edens

Algemeen Bestuur

voorzitter: J. Dijkema
2e voorzitter: drs T. Lantz
secretaris: G. Delerman, Brongras 68
3068 PB Rotterdam, tel. 010-4206138
penningmeester: D. Mennens, Lijsterlaan 12
3055 CH Rotterdam, tel. 010-4188239
postbanknummer 42.39.398
banknummer 45.95.91.300 i.n.v.
Vereniging Oud Militairen Indiëgangers Rotterdam
alg. adjunct: C.L.W. van Haalen
leden: N. den Hollander
Victor C. Bridlé

Ledenadministratie

N. den Hollander
Staringsstraat 218, 5343 GL Oss,
tel. 04120-25109

Sociale Commissie

voorzitter: Victor C. Bridlé
Van Nijenrodestraat 117, 2597 RL Den Haag, tel. 070-3280158

Redactiecommissie

F. Hooisma
Oostercluft 109, 8332 DC Steenwijk
tel. 05210-10607
J.P.C. Rausch
Kon. Wilhelminalaan 387, 2274 AK Voorburg, tel. 070-3857334
R. Grit
nr. 90, 8458 TD Balloo
tel. 05924-1361
J. Zwaan
Lijzide 45, 1034 KN Amsterdam
tel. 020-6319151

Filmdienst: J. de Wit, Molenbrink 60
2553 GR Den Haag
tel. 070-3977822

Correspondentie

- opgave nieuwe leden, adreswijzigingen en inlichtingen omtrent contributie-betalingen, richten aan de ledenadministratie;
- zaken die verering betreffen, richten aan de secretaris algemeen bestuur.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten en/of veranderingen aan te brengen of, zonder opgaaf van reden, niet te plaatsen. De artikelen geplaatst in dit blad behoeven niet noodzakelijk de zienswijze van het algemeen bestuur weer te geven. Overname van artikelen is toegestaan mits met bronvermelding.

VETERANENPAS

Op 24 juni j.l. heeft de Minister van Defensie de eerste veteranenpassen uitgereikt. De pas is bestemd voor elke gewezen militair (ook van het KNIL) met de Nederlandse nationaliteit, die het Koninkrijk, met inbegrip van internationale vredesmissies, onder oorlogsomstandigheden heeft gediend. Ook het vaarplichtig koopvaardijpersoneel uit de Tweede Wereldoorlog met de Nederlandse nationaliteit komt in aanmerking voor de pas.

Minister van Defensie A.L. ter Beek zei in zijn inleiding bij de uitreiking van de eerste veteranenpassen o.a.:

"De grondslag voor het veteranenbeleid, ik kan het niet genoeg benadrukken, is de opvatting dat veteranen recht hebben op respect en waardering voor hun inzet en de door hen gebrachte offers. Niet alleen van de overheid, maar ook en vooral van de samenleving. Natuurlijk, de overheid dient in mijn ogen een voortrekkerrol te vervullen. Maar ik ben blij dat het veteranenbeleid de volledige steun uit brede lagen van de bevolking heeft gekregen.

Het veteranenbeleid heeft zich de laatste jaren vooral op de gewezen militairen gericht. Maar we zullen moeten beseffen dat veteranen niet meer per definitie mensen van die generatie zijn. Als we denken aan de Libanon en - nu aktueel - het voormalige Joegoslavië en Cambodja, dan praten we over de inzet, weliswaar niet meer altijd overzee, van een andere, nieuwe generatie Nederlandse militairen. Zo mocht ik twee weken geleden het Draaginsigne Gewonden uitreiken aan zes mariniers die onlangs in Cambodja gewond zijn geraakt bij de uitoefening van hun functie. Zo'n uitreiking laat je niet onberoerd en drukt je met de neus op de feiten dat het veteranenbeleid ook jonge mensen raakt. Ook zij moeten kunnen rekenen op een goede nazorg, zowel in de actieve periode als na dienstverlating.

"Het veteranenbeleid heeft de afgelopen drie jaren een steeds duidelijker profiel gekregen.

De nadruk lag daarbij op het wegwerken van een achterstandspositie, want het besef bleef dat het aan de late kant was. Ook op de introductie van de veteranenpas heeft u lang moeten wachten. De veteranenpas is een maatregel die erop is gericht aan veteranen herkenbare erkenning te geven voor hun inzet voor het Koninkrijk. Een gebaar van waardering van overheid en samenleving met het oog op een toekomst, waarin veteranen erop kunnen ver-

trouwen dat diezelfde overheid en samenleving beter voor hun veteranen zullen zorgen."

De heer N.J.C. Smit, vice-voorzitter van de Stichting Veteranen Platform, reageerde op deze inleiding en zei o.a.:

"Namens het Veteranenplatform past een woord van erkentelijkheid met name de intentie een aantal aspecten van dat veteranenbeleid inhoud en gestalte te geven. Zoals bekend heeft het Veteranen Platform aan de totstandkoming van deze pas een eerste bijdrage geleverd: een door het Veteranen Platform geformeerde werkgroep heeft in hooggespannen verwachting in 1991 een aantal suggesties geformuleerd. Vrij snel na de presentatie in Craillo op 21 november 1991 werd de Stichting Dienstverlening Veteranen gevraagd research te verrichten en advies uit te brengen.

Was er in 1991 sprake van hooggespannen verwachtingen, nu is er een tot gematigde proporties teruggebrachte veteranenpas en wel een duidelijk blijk van erkenning - en daar is de Nederlandse veteraan erkentelijk voor."

De VETERANENPAS is bij de oorlogsveteranen erg in trek. Binnen drie weken nadat minister Ter Beek de eerste veteranenpassen uitreikte, hebben 35.000 veteranen een aanvraag voor de pas ingediend. De Stichting Dienstverlening Veteranen verwacht dat de stroom van aanvragers maximaal drie maanden op hun pas moeten wachten, aldus de stichting. Nederland telt rond de 200.000 oorlogsveteranen.

De pas is een van de maatregelen uit het veteranenbeleid waarmee de overheid de veteranen erkenning wil geven voor hun inzet onder buitengewone en zeer zware omstandigheden. De pas geeft recht op gratis reizen naar herdenkingen en open dagen en op een gratis abonnement op een van de maandbladen van Defensie.

Kopij voor het volgende nummer inzenden vóór 10 september a.s. aan het redactie-adres Oostercluft 109, 8332 DC Steenwijk.

Van de redactie

Zoals in het vorige nummer van ons orgaan vermeld, heeft zich binnen de redactie een wijziging plaatsgevonden en is Fred Hooisma Hans Rausch als hoofd-eindredacteur opgevolgd. Een nieuw gezicht in de redactiecommissie.

Hooisma zal zich in een afzonderlijk stukje persoonlijk aan u voorstellen.

Zoals in de colofon aangegeven bestaat de redactie uit een aantal personen die gezamenlijk de redactiecommissie vormen, ieder lid van deze commissie heeft een bepaalde redactionele taak op zich genomen en voor de uitgave van een nieuw nummer wordt er, in aanwezigheid van drs. T. Lentz, als vertegenwoordiger van het hoofdbestuur, een commissievergadering gehouden waar de ingezonden bijdragen worden besproken. Daarom kan het zijn dat enkele artikelen, zonder opgaaf van reden niet worden geplaatst, stukken worden ingekort en/of worden gewijzigd of naar een latere uitgave worden verschoven.

De commissie prijst zich gelukkig dat Hans Rausch, vanaf het begin de stuwende kracht achter SOBAT, aan wie wij veel dank zijn verschuldigd, bereid is gevonden in de commissie zitting te blijven nemen om de redactieleden met raad en daad terzijde te staan.

De commissie hoopt van harte dat de lezers van SOBAT zich in hun blad kunnen vinden en willen meewerken, door het insturen van bijdragen, om SOBAT groeiende en bloeiende te houden.

DE COMMISSIE.

Wisseling van de wacht

Hans Rausch, de hoofd- en eindredacteur van SOBAT heeft plaatsgemaakt voor ondergetekende, Fred Hooisma.

Voordat ik mij aan u voorstel wil ik Hans, en ik geloof dat ik namens velen spreek, hartelijk bedanken voor de inzet en het doorzettingsvermogen die hij sinds de geboorte van SOBAT heeft gehad en onder

moeilijke en vaak primitieve omstandigheden, als hoofd- en eindredacteur SOBAT heeft gemaakt tot het blad wat het nu is geworden. Hans bedankt!

Ik heb je als vriend hogelijk leren waarderen en ik ben blij dat je in de redactiecommissie zitting blijft nemen om ons, en speciaal mij, met raad en daad terzijde te staan.

Na deze inleiding zal ik mij in het eerste door mij geredigeerde nummer van dit blad aan u voorstellen.

Zoals alle sobats in onze vereniging heb ik mijn diensttijd voornamelijk in het voormalig Nederlands Indië doorgebracht en wel van 27 november 1946 tot 24 december 1949 (aankomst en vertrek Tandjong Priok).

Ik werkte als tandtechniek bij de 1e Compagnie Tandheelkundige Troepen toegevoegd aan de 7 December Divisie en heb als zodanig mijn diensttijd in hoofdzaak doorgebracht bij de 3e Infanterie Brigade Groep, waar wij als tandheelkundig team waren gedetacheerd bij onder andere 8 R.V.A. en de 3e Hp.V.A.

Tijdens de eerste positionele actie heb ik als reserve-ziekenverpleger dienst gedaan bij zuiveringsacties en heb af en toe de wacht moeten betrekken; dit ondanks het feit dat ik geen militaire opleiding heb genoten.

Verder ben ik door vriendschapsbanden verbonden geweest met 4-3-14 R.L., aan welk onderdeel ik zeer goede herinneringen heb overgehouden.

Mijn redactionele werkzaamheden heb ik in feite aangevangen in de militaire dienst als redacteur van "De Dental Toerist", een uitgave van de 1e Compagnie Tandheelkundige Troepen, waarvan Cees van de Berg de hoofdredacteur was.

De eerstgenoemde redacteur, sergeant Wim van Uden, is door een tragisch verkeersongeval op 13 augustus 1949 om het leven gekomen.

In mijn herinnering heeft dit blad maar een kort bestaan gehad. Dit omdat reeds spoedig de tandheelkundige teams over de gehele divisie werden verspreid. Het had in de bedoeling gelegen om middels dat blad het contact tussen de compagnie en de naaste verwanten in Holland te onderhouden. Dit laatste heeft echter maar éénmaal plaatsgevonden.

Voorts heb ik een aantal jaren de eindredactie en de lay-out verzorgd voor een landelijk sportblad genaamd "Op Mars". Mijn contacten met de VOMI stammen uit het jaar 1985 toen ik kort na de oprichting contactman werd voor Amsterdam en omstreken. Mijn lidmaatschap is enkele jaren onderbroken geweest. Dank zij een persoonlijk contact met Hans Rausch op de op 23 september 1991 gehouden reünie van de 7 December Divisie, waar Hans achter de stand van de VOMI, leden aantrok, ben ik weer als lid toegetreden.

Ik was en ben blij weer terug te zijn in de gelederen van de vereniging, waar ik mij door de kameraadschappelijke sfeer thuis kan voelen en SOBAT, door- en

voor elkaar geschreven, mij aanspreekt. Tot slot spreek ik de wens uit dat SOBAT, mede door uw medewerking door het inzenden van bijdragen, zal mogen groeien en bloeien nog jaren!

FRED HOOISMA.

Geen afscheid

Nu Fred Hooisma mijn werkzaamheden als hoofd- en eindredacteur van SOBAT overneemt, wil ik een korte terugblik geven op de geboorte- en het groot worden van ons orgaan.

Het eerste exemplaar verscheen op 1 juni 1987 en werd uitgebracht door ons lid de luitenant-kolonel b.d. T. v.d. Wildt van 3-14 R.L., bij het eerste begin mijn mentor. Tengevolge van startmoeilijkheden, ook op financieel gebied, verscheen het tweede nummer pas in februari 1988.

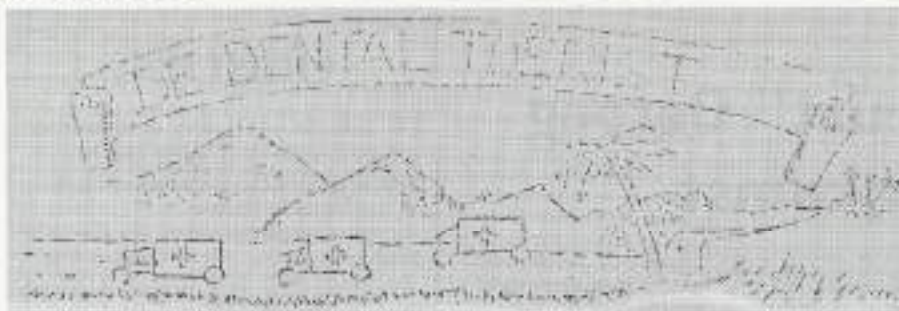
Vanaf nummer 2 mocht ik, met Roelof Grit als mijn rechterhand, tot en met nummer 29 SOBAT uitbrengen. Mede dank zij de bekwame en enthousiaste inbreng van Jacob Zwaan en Ko Lentz, en last but not least de inzenders van kopij, zowel door de verenigingen als door individuele leden, kon het blad nooit geworden zijn dan dit tot nu is. Ik wil hun voor hun inbreng en medewerking hartelijk dankzeggen.

Het blad is in verscheidenheid in uitvoering, van krant(je), krant, klein, weer groter en tenslotte in magazine-formaat uitgegeven.

Ik ben mij bewust dat er wel eens iets, en soms veel, op het blad was aan te merken, iedere uitgave opnieuw. Maar, waar gehakt wordt vallen spaanders. Zo zal het mijn opvolger waarschijnlijk ook vergaan. Ik mag mij verheugen in het feit dat Fred Hooisma bereid is gevonden mijn taak over te nemen.

Het is voor mij geen afscheid want ik blijf ter beschikking en blijf als lid van de redactie mijn medewerking aan het blad verlenen.

HANS RAUSCH.

Ontspanningsclub, uitgaande van de 1e Comp. Tandheelkundige Troepen der 7 December Divisie.

1e Jaargang, nummer 6.

Hoofdredacteur: C. v.d. Berg,
Redacteur: W.M. v. Uden en
Redacteur: F. Hooisma.

BOVEN - hoofd van "De Dental Toerist", 1947.

ONDER en RECHTS - persinterview opgenomen in
"De Nieuw Bijlmer" van 9 januari 1986.

Nieuwe vereniging wil overheid herinneren aan 'Vergeeten oorlog'

'We zijn in feite bedrogen; we waren in Indonesië om het grootkapitaal te verdedigen, om de plantages in handen te houden van de grootgrondbezitters'. Dat zei een verbitterde Bijlmerbewoner Jaap in den Berken verleden jaar mei in deze krant over de Nederlandse dienstplichtigen die zijn ingeschakeld bij 'de zwarte bladzijde in de Nederlandse geschiedenis': de positionele acties die direct na de bevrijding van Nederland in het toenmalige Nederlands-Indië plaatsvonden. De aanvankelijke opdracht, het bevrijden van de kolonie uit de handen van de Japanse bezetter en vervolgens het bewaken van de orde, liep uit op een guerilla-oorlog met Indonesische onafhankelijkheidsstrijders, waarmee de Nederlandse autoriteiten zich de woede op de hals haalden van onder meer de Verenigde Staten, om de kolonie uiteindelijk op te geven. Inmiddels is In den Berken voorzitter geworden van de Vereniging Oud Militairen Indiëvaarders (VOMI), die op 23 oktober '85 werd opgericht in huize Bronbeek, het Arnhemse rustoord van bejaarde militairen. Een andere Bijlmerbewoner, F. Hooisma, is contactman van die vereniging. Hij licht de achtergronden van de organisatie toe.

door René Zwaap

Na de bevrijding werd Hooisma, die bij een tandtechniekersfirma werkte, opgeroepen voor de 7 December-divisie in Indonesië. Het zou maar even duren, was de belofte. Hij zou er drie jaar zitten. Hij had het aan zijn opleiding te danken dat hij niet hoefde te vechten. Hooisma werkte als tandtechnicus en verpleger. "Ik heb nooit die onzekerheid gehad zoals de mensen in de voorste linies, die zich elke dag moesten afvragen of ze de volgende dag nog zouden leven, terwijl de belofte tot reparatie telkens weer werden herroepen", zegt hij. "Toch heb ik ervaringen gehad en dingen gehoord die me altijd zullen bijblijven. Eén van die gebeurtenissen was een beschieting. Ik reed niet nog wat andere mensen in een wagen, toen er geschoten werd. Eén man werd in zijn hoofd geschoten. Bij elke kuit waarover de wagen reed, kwam er weer een stukje van de hersenen uit de wond. Ik zat er naast als

verpleger, en kon er niets aan doen".

De tijd van de positionele acties kan men niet bestempelen als een echte oorlog, aldus Hooisma. "Het was een guerilla-strijd. Er gingen soms lange tijden voorbij zonder dat er iets gebeurde. Dat klinkt misschien gek, maar dat zorgde voor enorme spanningen. Er was voortdurend dreiging.

Zo nu en dan werd er een aanslag gepleegd op een soldaat, die dan gewoon ergens op straat liep. Die werden ook door kinderen gepleegd. Dat maakte mensen extreem gespannen. Zo kon het gebeuren dat een wachtpost een collega neerschoot toen deze onverwachts aan kwam lopen".

Doldraaien

Vaak is Hooisma er getuige van geweest hoe mensen doldraaiden. 'Tropenkolder', heette dat toen: een combinatie van heimwee, angst, slechte voeding en het tropisch klimaat die tot vlagen van verstandsverbijstering kan leiden. "Sommige mensen hebben daar tot op de dag

van vandaag mee te kampen. Die krijgen van die aanvallen. Voor een deel wordt dat volgens mij veroorzaakt door het verleden dat nooit is verwerkt. Om nog maar te zwijgen van de mensen die er ziek of invalide zijn gemaakt. De vrijwilligers die dat overkwam hadden nog recht op redelijke voorzieningen bij hun terugkomst in Nederland. Degenen die moesten vanwege de dienstplicht zijn er aanzienlijk bekaaid van afgekomen".

De generatie die naar Indonesië werd gestuurd loopt nu in de zestig. Hooisma: "De meeste mensen zijn gepensioneerd of arbeidsongeschikt. Dan komen de herinneringen los. Zelf heb ik ook altijd gedacht: als ik ouder ben, zal ik mijn familie en kennissen gaan vertellen over die tijd in Indonesië. Maar het is er nooit van gekomen. Ze hebben geen belangstelling. Het is vergeten geschiedenis, verdrongen".

De redenen voor die collectieve verdringing liggen volgens Hooisma voor de hand. "De overheid heeft er nooit iets van willen weten, en dat is niet onbegrijpelijk. Niemand wil herinnerd worden aan een conflict dat zinloos bleek te zijn".

"Overigens was de verhouding met de meeste Indonesiërs wel goed; ik heb in die tijd een rede van de Indonesische man gehoord die stelde dat de houding van de soldaten ten opzichte van de bevolking aanzienlijk positiever was dan die van de Nederlandse kolonialen. Die man noemde ons "De ware zonen van het Nederlandse volk".

Graven

In het algemeen is de VOMI in het leven geroepen om van de Nederlandse overheid 'erkenning' te krijgen voor degenen die in 'Nederlands Indië' in het leger zaten. Op die manier wil de vereniging bewerkstelligen dat er bij de officiële oorlogsherdenkingsbijeenkomsten ook aandacht aan hun verleden geschonken wordt. Daarnaast gaat het de VOMI ook om materiële voorzieningen. Als voorbeeld daarvan noemt Hooisma een regeling die zou moeten worden ingevoerd voor de nabestaanden van de tijdens de positionele acties gesneuvelde soldaten om de graven in Indonesië te bezoeken. "Veel kinderen en echtgenotes van gesneuvelde militairen hebben nooit het graf van hun vader of man gezien. De reis is veel te duur voor die mensen. De overheid zou een deel van die kosten op zich kunnen nemen".

Zelf is Hooisma overigens nooit meer teruggegaan naar Indonesië. "Soms spreek ik weleens iemand die dat wel heeft gedaan. "Je kan beter niet gaan", zeggen ze dan. Want je herkent er toch niets meer van terug".

Contactman

Iedereen die in het voormalige Nederlands Indië (Indonesië en Nieuw-Guinea) in het Nederlandse leger heeft gediend kan lid worden van de VOMI. Ook weduwen van overleden militairen zijn welkom. Het lidmaatschap van de vereniging, die in haar statuten alle politieke of religieuze binding van de hand wijst, kost twaalf gulden in het jaar. Informatie bij F. Hooisma, telefoon: 952383. Schrijven kan ook: Daalwijk 541, 1102 AA Amsterdam Zuidoost.

- Dit was zo in 1986! -

Van onze verslaggever

Rivierenland "keurt" Oeroeg tijdens jaarbijeenkomst

Een daverend applaus van rond 230 deelnemers aan de jaarbijeenkomst van VOMI Rivierenland/Oost Gelderland op 21 juni j.l. in de O.O. kantine van de Oranje-kazerne in Schaarsbergen klonk op toen tijdens de opening bekend gemaakt kon worden dat het gelukt was om de veel besproken film Oeroeg op deze dag hier in de filmzaal te kunnen vertonen.

Wat zeer velen voor onmogelijk hielden werd een feit: Oeroeg kon, dank zij de inspanning van de filmzaal-beheerder, in een speciale voorstelling voor de vele leden vertoond worden. Een enorme spanning bij de organisatoren werd precies 1 week voor de jaarbijeenkomst gebroken, want eerst toen werd het fiat voor de voorstelling gekregen en was het programma "rond".

Het werd bewust een "beweeglijke" dag: het programma was zodanig samengesteld, dat om het uur een andere locatie moest worden opgezocht. Van de O.O. kantine, waar de ontvangst plaatsvond en direct daarop de agenda-punten van de jaarvergadering vlot werden afgewerkt (zie daarvoor onder ons verenigings-nieuws) en de voorzitter van VOMI Nederland, Jan Dijkema, een gloedvolle toespraak hield, werd iedereen overgeplaatst naar de filmzaal om het eerste deel van Oeroeg te zien.

Om dat gedeelte en tegelijk de inwendige mens te versterken werd vervolgens opgemarcheerd naar de O.O. mess, die feestelijk en als een volwaardig restaurant was ingericht. Een meer dan voortreffelijke rijstmaaltijd werd door de chef-hofmeester en zijn manschappen op tafel geserveerd, hetgeen door iedereen hogelijk gewaardeerd werd.

Na een dergelijke maaltijd is bewegen goed en dus volgde de in slakkengang uitgevoerde veldloop naar de filmzaal om het vervolg en slot van Oeroeg te volgen. Een film, waaraan voorafgaande aan de première op 8 juni j.l. in aanwezigheid van Koningin Beatrix in Amsterdam, opvallend veel publiciteit werd besteed. De vele, doorgaans negatieve berichten, die reeds lange tijd circuleerden, moesten mogelijk door de recente publiciteit worden ontzenuwd.

De film Oeroeg gaat veel verder dan de novelle van Hella S. Haasse, die zij in 1947 schreef, en waar geen militair een hoofdrol in speelt. Het is de historie van een Indonesische jongen, die met een Nederlandse jongen opgroeit in het Nederlands-Indië van voor de 2e wereldoorlog, en die daarna het vrijheids-ideaal nastreeft. De film geeft dit weliswaar

weer, doch betreft daarin de politieonle acties en laat o.a. Peter Faber een aantal harde confrontaties uitvoeren.

Bij het verlaten van de filmzaal op weg naar de O.O. kantine ter afsluiting van deze bijeenkomst werd aan iedereen een formulier uitgereikt met een paar vragen over deze film, waardoor een inzicht verkregen werd hoe een grote groep veteranen op deze film reageert:

1. Wat is uw algemene indruk van de film Oeroeg?

12,9% antwoordde met: goed,
58,1% vond de film: matig,
29 % vulde in: slecht.

2. Kon u zichzelf in het "militaire gedeelte" herkennen?

32,2% vond van wel, maar
67,8% beantwoordde deze vraag negatief.

3. Bracht de film emotionele momenten bij u naar voren?

36,7% vond van wel,
63,3% zei nee.

4. Aanvullend commentaar:

Dit was te onderscheiden in:
positieve beoordeling: door 9,1%
negatieve beoordeling: door 90,9%

Als belangrijkste punten werden daarbij genoemd:

OEROEG

De redactie heeft van verschillende sobats reacties ontvangen met betrekking tot de film Oeroeg, naar de novelle van Hella S. Haasse.

Zij heeft gemeend deze reacties, die bladvullend zijn, niet te moeten plaatsen en over dit onderwerp uitsluitend het artikel van Rivierenland op te nemen. Onze redacteur J. Zwaan zal, als recensent, in het oktobernummer zijn visie op deze film geven. Wij hopen dat u hiervoor begrip zult kunnen opbrengen.

fh.

- de film geeft geen beeld van de werkelijkheid uit militair oogpunt;

- de film komt amateuristisch over, er is in veel gevallen geen duidelijke overgang naar "flash-back"-situaties;

- zonder voorkennis van de novelle Oeroeg is deze film voor velen onduidelijk/onbegrijpelijk, mede op grond van het feit dat zij de burgerlijke verhoudingen in de Oost niet kenden.

Een uitkomst, die aan duidelijkheid niets te wensen overlaat. Zij, die de film nog niet gezien hebben, kunnen uit deze enquête vast een voorlopige conclusie trekken. Verder commentaar van uw verslaggever is overbodig, behalve te stellen dat deze jaarbijeenkomst al met al een groot succes was.

KO.

FILMDIENST

Onderstaand de voorlopig geplande filmvoorstellingen in 1993

14 sept.	13.30 uur,	zaal Aarts, Stationsstraat 37, Zevenbergen.
22 sept.	14.00 uur,	Hotel Roelofsen, Goirsegeweg 22, Diepenheim.
24 sept.? uur,	Elias Kazerne voor de Verb. Troepen, Ede.
29 sept.	14.00 uur,	kantine Politie bureau, Venlo.
2 okt.	11.00 uur,	Kolkzicht, Klokkeluidersstraat 57, Almere Stad.
5 okt.	13.30 uur,	hotel de Kroon, Kerkstraat 9, Gemert.
15 okt.? uur,	Johan Post Kazerne, Havelte.
16 nov.	14.00 uur,	Mess. Prov. Commando, Kon. Emmasingel, Maastricht.

Bestuurders kunnen een keuze maken uit het volgende filmprogramma:

1. Bevrijding van Indonesië - 45 minuten
2. Niwin, Ketjapdansers en Padangjagers - 45 minuten
3. 1e Politieonle actie - 45 minuten
4. 2e Politieonle actie - 45 minuten

J. de Wit, 070 - 3977822.

Van de bestuurstafel

Het bestuur van VOMI-Nederland heeft zich tijdens de algemene bestuursvergadering van 8 juni j.l. beraden over o.a.:

- De ondersteuning van de Stichting "Vrienden van Frans", welke beoogt de produktie van een film te ondersteunen welke nu eens niet uitgaat van de vele "wandaden" die wij in Indië zouden hebben begaan en waar allen, die daar niet hebben gediend, de mond vol van hebben.
De opzet van de film is "onze" kant te lichten, reëel en niet zwart/wit, goed/slecht.
- De recente PR-bijeenkomst van VP. zou echt veel beter kunnen.
- De Veteranenpas komt er! Wat gaat deze pas ons bieden?
- De "Open dagen" en de herdenking te Roermond. De partners roegen gratis naar deze bijeenkomsten meereizen.
- Schrijven aan Z.K.H. Prins Bernhard naar aanleiding van zijn ziekte. Er is een bedankbriefje terugontvangen.
- Groei ledental. Eind van dit jaar 6000 leden?
- Stichting Veteranen-Platform. Er zijn twee commissies in het leven geroepen n.l. de commissie herziening statuten en de commissie betaling diensttijd voor gedane dienstplicht tussen twee en vijf jaren.
- Hans Rausch zal voor de "SOBAT" van juli voor het laatst als hoofdredacteur optreden. Fred Hooisma gaat zijn werk voortzetten.

G.D.

Verzet tegen het verstrekken van een visum aan Poncke Princen

Het algemeen bestuur heeft op 13 augustus j.l. aan de minister van Buitenlandse Zaken met betrekking tot de visum-aanvraag van Princen, onderstaande brief geschreven, welke brief wij in haar geheel opnemen.

Zijne Excellentie de minister van
Buitenlandse Zaken
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

DE/10093
Rotterdam, 13 augustus 1993

Excellentie,

1. De aanvraag voor een visum door de thans statenloze oud-militair Princen en de weigering van de Nederlandse regering om die te verstrekken heeft (wederom) tot vele en verschillende reacties geleid.

2. De oud-militairen Indiëgangsters blijven zich fel verzetten tegen het verstrekken van een visum, waardoor Princen naar ons land kan terugkeren.
Dit verzet van de oud-militairen stuit bij velen (waaronder bepaalde fracties van de

Tweede Kamer) op onbegrip en hun stemmen verheffen zich om Princen alstog toe te laten.

Het komt ons als oud-militairen voor dat de gronden op welke wij ons verzetten volkomen verkeerd worden beoordeeld, terwijl de argumenten om hem toe te laten bij ons als oppervlakkig en naïef overkomen.

3. In de verschillende media (radio, televisie en pers) wordt gesproken over Princen als:
a) een vroegere deserteur
b) een oude man die nagenoeg blind is en aan hartzwakte lijdt en aan wie het wordt ontzegd zijn kinderen en kleinkinderen te zien.

c) een man tegen wie beschuldigingen worden geuit, maar die nooit is veroordeeld.

ad a) Princen is geen deserteur maar een overloper. Dit is geen graafoverval maar een principieel verschil.

ad b) Princen is met een Indonesische getrouwd en heeft altijd in Indonesië gewoond. De veteranen vragen zich dan ook af waar die kinderen en kleinkinderen in Nederland ineens vandaan komen.

ad c) Princen is niet veroordeeld omdat hij nooit is gevangengenomen. Het argument dat men onschuldig is zolang men niet is veroordeeld, geldt volgens de oud-militairen alleen maar "sub iudice" en daarvan is hier geen sprake.

4. De argumenten waarop de oud-militairen hun verzet baseren zijn de volgende:

a) Aan de Nederlandse soldaat is indertijd de opdracht gegeven met de wapens "orde en vrede" te herstellen.

Dit was een opdracht gegeven door een wettige regering van een land dat pretendeert de beginselen van de rechtsstaat aan te hangen. Het doel van die opdracht (orde en vrede te herstellen) was vanuit de gedachte van de rechtsstaat een "honorabel" doel.

Het was geen veroveringsoorlog, het was geen koloniale oorlog, het was een opdracht om de "status quo ante bellum" te herstellen om van daaruit nieuwe verbodingen te ontwikkelen overeenkomstig de opvattingen uitgesproken door H.M. Koningin Wilhelmina in haar rede van 7 december 1942.

5. Dat er in Nederland groeperingen waren die de strijd als een ordinaire koloniale oorlog zagen doet aan het feit dat de democratische meerderheid er over dacht als boven aangegeven niets af. Hier geldt alleen het adagium dat in de ethiek een hogere doelstelling nimmer verklaard mag worden met een lagere.

Vanuit deze gedachtengang hebben de militairen de hun gegeven opdracht vervuld.

6. Dat er in Nederland militairen de uitzending naar Indië niet zagen zitten en deserterden is voorgekomen. Zij zijn daarvoor veroordeeld en hebben hun straf uitgezeten. Princen is echter niet gedeserteerd. Hij is naar de vijand overgelopen en heeft zijn vroegere medestrijders bestreden en sommigen daarvan gedood of mee helpen doden. De veteranen noemen dit "moord".

Tegenover de voorzitter van de V.O.M.I. heeft hij dit zelf niet alleen toegegeven; hij is er zelfs prut op gegaan.

Door dit overlopen heeft hij niet alleen zijn medestrijders verraden maar hij heeft daarmee ook het recht van de legitieme regering om de opdracht tot die strijd te geven ont-

kend. Hij heeft daarmee de beginselen van onze rechtsstaat verraden.

7. Een kernvraag daarbij is of de uitkomst van de strijd het oorspronkelijke doel als niet honorabel mag veroordelen.

Door Princen wordt namelijk beweerd dat hij, achteraf gezien, aan de "goede kant" heeft gestaan.

Heeft de uitkomst van die strijd het gelijk aan zijn kant bewezen? Mocht dit zo zijn dan zitten alle oud-militairen Indiëgangsters met de kater dat zij een verkeerde zaak hebben gediend.

En kunnen zij de Nederlandse regering dan verantwoordelijk stellen voor de gevolgen van het "misbruikt" te zijn voor een onrechtmatig doel?

8. Overlopen in oorlogssituaties is alleen maar te rechtvaardigen als het bevelgevende regime als "misdadig" is te beschouwen zoals dat met Hitler c.s. het geval was.

Is daarvan geen sprake dan geldt simpelweg het begrip "landverraad".

Het komt de veteranen dan ook onjuist voor dat gesproken wordt over het "niet veroordeeld zijn" als daarmee bedoeld wordt het "onschuldig" zijn.

Als wij de oorlogsmisdadiger Luitjens na zoveel jaren uit Canada terughalen omdat hij zich in dienst van de vijand heeft gesteld en daarbij Nederlanders heeft gedood, waar ligt dan het verschil met Princen die naar de vijand overliep en Nederlandse militairen vermoordde?

Naar het gevoel van de veteranen zou Princen bij overschrijding van de grens moeten worden opgepakt, in verzekerde bewaring moeten worden gesteld en een onderzoek naar zijn oorlogsmisdaden moeten worden ingesteld.

9. De wijze waarop nu met dit probleem wordt omgegaan getuigt naar het inzicht van de veteranen van een mateloze oppervlakkigheid. Aan de orde is in feite het probleem van de rechtmatigheid op grond waarvan de soldaat van toen naar Indië is gestuurd.

Hebben wij een verkeerde zaak gediend? Zo ja, dan draagt het Nederlandse volk daarvan de schuld.

Hebben wij géén verkeerde zaak gediend dan is Princen een landverrader en dient hij als zodanig te worden gezien en behandeld.

10. Dat een man als Pronk zich eveneens op het standpunt van het "niet veroordeeld zijn" stelt, zegt weinig over het standpunt van de oud-militairen maar veel over het zijne.

11. DE OUD-MILITAIRES INDIEGANGSTERS ZIEN DAN OOK GEEN ENKEL ZINNIG ARGUMENT OM DE WEIGERING OM EEN VISUM AAN PRINCEN TE VERSTREKKEN TE HEROVERWEGEN.

Wij tekenen, met verschuldigde eerbied,
namens bestuur

VERENIGING OUD MILITAIRES
INDIË-GANGSTERS NEDERLAND
G.M. Determan, secretaris

Dit schrijven zal ruime verspreiding krijgen bij de media en alle bij de Stichting Veteranen-Platform aangesloten verenigingen.

Nieuwe leden

De ledenadministrateur heeft vanaf 5 juni tot en met 11 augustus 1993 weer 188 nieuwe leden mogen inschrijven. Dat is bijna 3 leden per dag!

Dames en heren, van harte welkom in onze gelederen.

De laatste opgave is lid A 640.

In "SOBAT" nr. 31, die medio oktober zal verschijnen, zullen de nieuwe leden worden opgenomen die zich na 11 augustus als lid hebben aangemeld. Wij verwachten dan weer een uitgebreide opgave te kunnen doen.

Essen L. van	Emmes
Diemer P.M.	Utrecht
Ewijk H. van	Driebergen
Uitvlugt T.	Voorburg
mevr. Donker-Dayvis T.	Den Haag
Veldhuis H.J.	Roermond
Blok G.	Zwartewaal
Uzerlooy W.K. van	Papendrecht
Haaksema G.	Spijkensisse
Jong M.M. de	Rotterdam
Littell C.J.	Rotterdam
Mije A.K. van der	Woerden
Tonissen H.J.	Rotterdam
Mondriaan A.	Den Haag
Beek W.A. van	Leiden
Dool W. v.d.	Alphen a/d Rijn
Beelen D. van	Noordwijk aan Zee
Zwan W. van der	Breda
Koort J. van der	Goirle
Straaten H.A.C. van	Breda
Baert R.B.	Roosendaal
Snoeijis L.C. Merkssem,	België
Vroede J.D. de Brusschaat,	België
Roois P.	Ossendrecht
Melissen H.G.	Venray
Bakker A.W.	Wesep
Es L.P. van	Barneveld
Wegerif J.E.	Vaassen
Rots B.J.A.M.	Den Haag
Veldhoven F.	Leiderdorp
Koert M.G. van	Nieuwveen
Huigens H.	Bergen op Zoom
Franken P.P.	Bergen op Zoom
Thoden van Velzen	
E.O.C.	Bergen op Zoom
Nieuwenhuizen A.J.	Kwintingen
Kessel F. van	Kerkdriel
Blom W.J.	Vught
Leijten J.	Klundert
Kanter Th. M. de	Uden
Zoete A.	Naaldwijk
Doon R.G.	Den Haag
Haagen L.B.	Delft
Pijl C.J. v.d.	Aarlanderveen
Bravenboer D.	Ridderkerk
Klop J.	Sliedrecht
Rooyen C.M. van	Maarik
Wouden J.C. v.d.	Ridderkerk
Boot M.	Burgh-Haamstede
Lyppens J.A.H.	Terneuzen
Callens T.H.	Veghel
Bruyze H.	Tiel
Kossen H.F.	Velsebroek
Olsthoorn J.J.A.	Naaldwijk
Koeleman H.C.	Delft
Isang M.	Elst
Meijer J.H.L.	Zwolle
Bont G.N.B. de	Raalte
Berg A.G. van den	Lemelerveld
Faaij J.	Huizen
Triebling J.F.	Amersfoort
Meijer P.	Utrecht
Weteling W. v.d.	Oud-Beijerland
Pols W.	Gouderak
Vunzen T. van	Oud Alblass
Meuris J.A.C.	Gouda

Visser A.F.	Zwijndrecht
Dijkstra A.H.	Leeuwarden
Gilst P. van	Kortgene
Wielenga C.	Eibergen
Heins H.G.	Ede
Jongh C.A. de	Roosendaal
Dors G.G.	Einschede
Bouwman H.J.	Dedemsvaart
Harskamp W.J. van	Goor
Hooft W.H. v.	Oosterhout
Eckelen J.A. van	Wouw
Oome S.H.	Raamsdonkveer
Petersen B.	Oosterhout
Raaijmakers A.A.M.	Goirle
Geurkink D.	Lelystad
Molenaar J.	Almere
Jansen L.R.	Haaldern
Lateyn A.	Koudkerke
Zigerman H.C.	Hoenskerk
Bouman P.	Amsterdam
Goosens J.	Zwanenburg
Honing G.C.	Amsterdam
drs. Kleersteeg	
W.H. van de	Blaricum
Mastbergen S.D.	Soest
Penners A.	Amsterdam
Rovekamp A.J.	Amstelveen
Talsma S.	Bennebroek
Venhovens T.J.	Haarlem
Ver J.F.A.	Amstelveen
Hendriks H.A.	Vaassen
Akker L.J.H. v.d.	Geulle
Bisschops W.	Hoensbroek
Breitenstein H.	Landgraaf
Burghraaf H.	Maunstergeleen
Engelen J.H.W.	Herten
Groenen Th.J.	Stein
Herzig J.M.	Suateres
Hooft A.H.	Roermond
Laare A.J.P. ter	Roermond
Lochtman P.	Keekrade
Melissen H.G.	Venray
mevr. Paren-Corbey	
A.M.H.J.	Roermond
Ravensteijn J. van	Venray
Schuurmans J.A.	Oirsbeek
Weststeijn E.	Ter Aar
Gijdt H. de	Rijswijk
Dongelmans N.P.P.	Zoetermeer
Groot G.J.H. de	Vught
Kommesen C.A.	Breda
Maurer C.A.	Rotterdam
Damsteeg J.A.	Nieuwpoort
Quak M.	Leeuwarden
Jong W. de	Heemerveen
Femstra A.	Leunster
Kloosterman B.	Vlaardingen
Graaf C. de	Sint Maarensdijk
Toutenhoofd J.	Westkapelle
Makoor M.	Nieuwegein
Lang C. de	Utrecht
Woutersse C.	Utrecht
Noordsij F.H.W.	Amersfoort
Groote J.	Rooveen
Berg T.	Wittelle
Voor C. van Y	de
Langjouw R.	Emmen
Boes J.	Sint-Jans klooster
Bos A.	Zwolle
Versnaten J.C.	Zegge
Brand H.W.	Roosendaal
Dueren-	
den Hollander C. v.	Klundert
Andela L.P.J.	Middelburg
Kleijn-Hesselink H.	Burgh-Haamstede
Nicolai L.	Ninster
Reitsem K.	Holten
Kroon J.H.	Almere
Decker N.	Lelystad
Hoogte A.G. v.d.	Almere
Rookhuyzen J.Z. van	Almere
Weijers C.	Venray
Willems W.J.	Drunen
Doek A.G. v.d.	Drunen
Huisman W.H.	Drunen
Reekens E.J.J.	Drunen
Janssen W.A.A.	Drunen
Janssen H.D.	Drunen
Steenbergen J.J. van	Gameren
Janssen P.H.G.	Geesbeek

"Mijmeringen"

*En, weet je veteraan,
hij is hier nooit alleen;
altijd zijn er mensen hier,
van 's morgens als de vlag gehesen
wordt door Eduard Allers,
de trouwe wachter hier en vraagbaak
voor jong en oud;
de vriendelijke schout die onbezoldigd
en vrijwillig hier het toezicht houdt
en de ganse dag tussen "zijn jongens"
leeft en hen 's avonds "welterusten"
wenst als hij de vlag gestreken heeft.*

Dreemel J.E. van	Wijchen
Janssen G.	Drunen
Outvorst J.F. van	Drunen
Koesman W.	Nijmegen
Pothof J.	Aerd
Buude H.	Nijmegen
Frantzen A.	Den Haag
Haasnoot H.	Oegstgeest
Velde P. v.d.	Rijswijk
Haas G.P. de	Leiden
Hemert A. van	Ermelo
Appel P.	Nijkerk
Oldewarris H.	Nunspeet
Driessen A.	Ermelo
Stroosberg M.	Lunteren
Knopper J.	Hilversum
Miltenburg J.R.	Utrecht
Phillipsen Th.	Nijmegen
Nuyen F. Th.	Beneden Loeuwen
Sluiter J.M.	Spijkensisse
Ringenier J.	Hoogeveen
Cooput H. van den	Rotterdam
Faber W.J.	Hellevoetsluis
Linden P. v.d.	Zwijndrecht
Niftrik J. van	Arkel
Scheele P.A.	Rotterdam
Bakker P.	Vlaardingen
Mijl M.C. v.d.	Rotterdam
Bremer W.	Emmen
Basten A.M.	Lottum
Schouten A.M.	Roermond

BUITENLAND

Zwiers J.	Canada
Thoden van Velzen H.U.	Spanje
Soemarmed Alex	Indonesië
Steen F.	Canada
Tink Ad	Great Britain

Ontwikkelingshulp aan Indonesië en de Indië-Militairen

Indonesië weigerde onlangs langer ontwikkelingsgeld van Nederland aan te nemen. Jammer dat ze ons geld niet meer wilden hebben. Wat spijt ons dat. Wat moeten we nu met dat geld? Jammer! Jammer!

En u heeft het naar ik aanneem, al wel gehoord via radio, pers en T.V. Het is vooral de schuld van de Nederlandse militairen die in de jaren 1945-1950 in het voormalig Nederlands Indië dienden, dat het zover is gekomen. Zij hebben zich, volgens de brief van de Indonesische militaire dictator Soeharto aan onze premier, schuldig gemaakt aan gruwelijke misdaden tegen de Indonesische vrijheidsstrijders gedurende de bevrijdingsoorlog van Indonesië. Natuurlijk hebben ook de vroegere kolonialisten schuld aan deze ontwikkeling. Minister Pronk en de Nederlandse regering treft geen enkele blaam, die doen het altijd goed.

Welja, de schouders van de oud-militairen-Indiëgangsters kunnen nog wel wat dragen. Sommige Nederlandse persorganen schijnen, zoals mij ter ore is gekomen, deze Indonesische beschuldigingen aan ons adres al te hebben overgenomen. Wij vragen ons echter af: zou het niet andersom zijn? Zou de Indonesische regering niet tot de door haar geconstrueerde misdaadconclusie betreffende de Nederlandse Militairen van de jaren '45-'50 zijn gekomen tengevolge van de al langer dan 40 jaar durende contra de oud-militairen gevoerde pers, TV- en radio-campagne's? Heeft de steeds zeer negatieve berichtgeving (en de overdrijving van de z.g. militaire wandaden in het Indië van destijds) over het optreden van genoemde militairen, in het Indië van toen, de Indonesiërs, die ons steeds vrij goed gezind waren; dit in tegenstelling tot de Nederlandse media; niet op het idee gebracht op deze in Nederland gecreëerde oorlogsmisdadentheorie in te haken en deze te gebruiken om de vroegere kolonialisten eens lekker een welgemikte natrap te geven?

Wie decennia lang steeds "mea culpa" zucht en "vergeef ons onze schulden" roept, roept bij de andere partij tenslotte de indruk op dat de boetedeling toch wel eens de, door hem zelf verzonnen, wandaden zal hebben gepleegd. En de Oud-Militairen Indiëgangsters zijn als steeds een dankbare- en gevaarlose minderheid in Nederland. Er zijn in ons land n.l. "gesacraliseerde" en verdoemde minderheden. Tot de eerste groep behoren b.v. de allochtonen oorlogsslachtoffers, allochtonen, joden e.d.; daar mag niemand kritiek op hebben, hoe gerechtvaardigd ook. Absoluut taboe.

Tot de tweede groep behoren, naast o.a. christenen van de z.g. Staphorst variant, Rooms-Katholieken van orthodoxe signa-

tuur, uiteraard ook de oud-Indiëgangsters. Deze groepen mogen in tegenstelling tot de eerste groep, waar bijna elke kritiek tot gerechtelijke vervolging leidt, naar hartelust belachelijk worden gemaakt; worden beledigd en zelfs gediscrimineerd. Een voorbeeld van hoe men in ons land met twee maten meet.

Het lijkt mij nu wel eens tijd worden dat aan deze, voor ons oud-strijders, zo nadelige praktijken snel een eind komt.

De organisatie's van oud-Indiëgangsters zouden m.i., naar aanleiding van de Indonesische aantijgingen aan ons adres, eindelijk eens met kracht tegen hun achterstelling en vogelvrijverklaring dienen op te treden.

Nu uit recente publicaties, met als voorbeeld die over de in de oorlog foute ex-NSB-er Jacques van Tol, blijkt dat een begin is gemaakt met de rehabilitatie en relativering van gedragingen, die gedurende de Duitse bezetting van de jaren '40-'45 door, aan de Duitse kant staande lieden en ex-NSB-ers, zijn gepleegd lijkt het mij ook wel eens tijd worden dat aan de beledigende en denigrerende publicaties over de oud-Indiëgangsters ook eens een eind komt. Zijn wij pas over 20 jaar aan de beurt voor rehabilitatie? Helaas zal op dat tijdstip deze rehabilitatie voor ons nog slechts postuum zijn.

Sobats het is tijd voor actie!

J. ZWAAN

S.V.A.

Onze vriend Gerrit Helmstrijd is niet meer.

Op 20 april j.l. hebben enkele dienst-makkers van ons onderdeel hem naar zijn laatste rustplaats begeleid. Als laatste groot namens ons allen, een graflak met lint.

Langs deze weg willen wij mevrouw Helmstrijd en haar kinderen veel kracht en sterkte toewensen om dit verlies te kunnen dragen en dat zij troost mogen vinden in de woorden door de evangelist bij de rouwdienst gesproken.

Zoals jullie in de laatste SOBAT'S hebben kunnen lezen, treden steeds meer leden tot de V.O.M.I. toe. Het is jammer, maar ik heb daaronder geen leden van S.V.A. kunnen ontdekken. Na onze laatste reünie, waar 5 man zich als lid hebben aangemeld, nu in het totaal 50 man, hebben zich geen leden van ons onderdeel meer als lid van de V.O.M.I. gemeld. Dus mensen, AKTIE!

Met groeten Jannes Ausma.

HET LEGER ZONG!

Uit mijn diensttijd herinner ik me nog de weinig verheffende liederen die we "zongen" zoals:

"En loopt mijn carrier op een mijn,
dan zullen mijn laatste woorden zijn:
O, Heinekens bier!"

of het onmisbare "potje met vet" dat we hadden om op de tafel te zetten!

Nee, dan hadden onze vroegere voorgangers het wat dat betreft beter voor elkaar. Onze regering zorgde er toen voor dat de soldaten konden zingen. Of ze dat ook werkelijk deden vermeldt de historie niet.

Onderstaand een van de 64 liederen, welke ik aantrof in de "zangbundel voor het Nederlandse Leger" (uitgegeven op last van de Minister van Oorlog, plm. 1918).

In Brabant aan de grenzen

J.P.J. Wierds

G.W. Lovendaal

*In Brabant aan de grenzen lei en brave grenadier,
bij Louwke in de Gou'e Ton daar was hij in kwartier,
de hospes was een gulle vent bij iedereen gezien,
maar 't beste wat baas Louwke had, dat was zijn dochter Lien.*

*In Brabant aan de grenzen lei een brave grenadier,
vrouw Louwke tapte van het vat hem menig pintje bier,
ze droeg een muts van echte kant, een zijden pelerien,
maar 't beste wat vrouw Louwke had, dat was haar dochter Lien.*

*In Brabant aan de grenzen lei een brave grenadier,
en Lieneke was hups en rap en deed hem veel plezier,
ze had twee oogen zwart als gij waarin j'een brand kon zien,
maar 't beste wat de dochter had, dat was een hart van Lien.*

*Uit Brabant van de grenzen toog de brave grenadier,
van Louwke kreeg hij kist en kast en zeven vaatjes bier,
van moeder Louwke bed en bult, een huuspot bovendien,
maar 't best, wat hij gekregen had, dat was z'n wijfke Lien.*

Henk Leeman.

De veteraan, de toekomstige veteraan en de prioriteitennota

In de "Sobat" van april j.l. heb ik geschreven dat ook de "prioriteiten-nota" van de Minister van Defensie heeft bijgedragen tot mijn verwarring.

Ik wil thans proberen enige orde te scheppen in die verwarring. Daarbij ben ik mij er van bewust dat deze ordening meer uit vragen zal bestaan dan uit constateringen. Niettemin.

Het gestelde in de prioriteiten-nota lijkt een logisch consequentie van de volgende redenering:

- De "koude oorlog" is voorbij, we hebben nu geen "vijand" meer, bijgevolg kunnen wij onze strijdmacht reduceren dan wel in uiterste consequentie opheffen -.

Deze redenering is voor veel mensen bepaald een uitkomst. Hierdoor kunnen grote bedragen bezuinigd worden op de staatsbegroting en die kunnen dan weer dienen om de sociale zekerheid in stand te houden.

Hierbij komt dan nog dat velen van mening zijn dat fraudebestrijding met andere middelen moet geschieden dan door een verkleining van de zekerheid en een verlaging van de bedragen omdat bij een dergelijke benadering ook niet frauderenden mede de dupe worden.

Voor een minister die zelf geen militaire achtergrond heeft moet dit een fantastische situatie en een volslagen logische redenering zijn.

Gegeven deze redenering en gegeven ook de doelstellingen als door de regering verwoord, is het duidelijk dat de uitkomst daarvan moet zijn dat,

- a. er een (klein) beroepsleger moet komen
- b. dit leger moet worden uitgerust met de meest geavanceerde wapens (luchtmobiele brigades).

Ook deze gedachte spreekt aan. Een aantal goed getrainde eenheden voorzien van de meest moderne wapens moet toch wel veel effectiever zijn dan het leger waarvan wij deel hebben uitgemaakt.

Dat was een leger dat was uitgerust met afgedankte Lee Enfields en dat weinig of geen training had gehad. (Ikzelf mocht mij gelukkig prijzen brenschutter te zijn. Zij het dan ook van een carrierpeloton dat in de 13 maanden waarin ik er deel van uitmaakte geen enkele carrier had.)

U zult zich nu afvragen waardoor mijn

verwarring dan wel werd veroorzaakt. Dat kwam door de discussie over de toekomstige doelstellingen van de regering en de, gegeven die doelstellingen, daarbij beoogde krijgsmacht.

De Minister van Defensie heeft in die discussie duidelijk gesteld dat er een tweetal doeleinden was waaraan de krijgsmacht zou moeten voldoen t.w.

1. het voldoen aan onze NAVO-verplichtingen.
2. het voldoen aan vredesmissies van de VN.

Van eigen nationale doeleinden is geen sprake meer. NAVO en VN zullen uiteindelijk bepalen hoe onze krijgsmacht er uit moet zien, uit welke eenheden die zal bestaan en hoe en waar die zullen worden ingezet.

In de recentelijk in het Britse Lagerhuis gevoerde debatten over de ratificering van "het verdrag van Maastricht" ging het in feite steeds maar weer over één kernpunt, namelijk, of de Britten bereid zouden moeten zijn hun nationale politiek volledig uit handen te geven en over te dragen aan autocratische en centralistische instellingen in Brussel.

Met name ging het daarbij om de geldpolitiek en om de sociale politiek.

Ik kan mij niet herinneren dat in Nederland deze argumenten in het ratificatie-debat een rol hebben gespeeld.

Vraagt men bij de Ministeries in Nederland om inlichtingen over bepaalde delen van dat verdrag dan kan niemand daar een antwoord op geven. Uit armoede (niet uit arren moede) krijgt men dan te horen dat men het Tractatenblad nr. 74 van 1992 kan aanschaffen. Prijs f 397,50 excl. BTW.

Nu zal niemand de noodzaak van internationale samenwerking durven ontkennen. Dat betekent echter niet dat het gehele politieke gebeuren zal moeten worden overgeheveld naar bureaucratische supranationale organen.

Als gevolgen daarvan zijn dat de burgers geen enkele invloed of belangstelling meer hebben op of voor het politieke gebeuren baart mij dat grote zorgen.

Zorgen die ook worden gevoeld door de discussies die binnen- en tussen de veteranenorganisaties plaats vinden. Alleen de eigen problemen zijn blijkbaar belangrijk. Voor de problemen van anderen heeft men geen oog en geen oor.

In plaats van het staan voor recht en gerechtigheid wordt het nastreven van het eigen of het groepsbelang als hoogste doel ervaren.

En dat is niet precies hetgeen ik als wenselijk zie in de samenwerking tussen de Europese volkeren.

Hoe vertaal ik nu die zorgen naar de prioriteiten-nota?

Ik zal daartoe enige punten aangeven.

a. Het "verzet".

Levendig herinner ik mij dat ik in de zomer van 1944 op mijn eentje in een kippenhok zat om gedropte geweren van het vet, waarin deze verpakt waren, te ontdoen. In plaats van ze in een teil met kokend water te dompelen deed ik dat met oude kranten en plukken gras. Het was een heidens karwei.

Bij die droppingen waren ook kistjes bij de Mills 36 handgranaten. Wij wisten gewoonweg niet hoe daarmee om te gaan. Van slaghoedjes en slagkoorden hadden wij geen flauw benul.

Hoe vaak is door ons achteraf niet de verzoeking geslaakt: "hadden wij in 1944 maar geweten wat wij in 1948 wisten toen wij uit Indië terugkeerden".

b. Een "implosie".

Vroeger wisten wij wie de vijand was. Dat was vrijwel altijd een buitenlandse "agressor". Dat was een zo vast gegeven dat wij op de lagere school het "vaderlandse" lied moesten leren: "het is plicht dat iedere jongen, aan de onafhankelijkheid van zijn geliefde vaderland zijn beste krachten wijdt".

Door het einde van de "koude oorlog" en door de samenwerking in NAVO-verband lijkt het er op dat we dat lied wel kunnen vergeten; (Het zal toch wel niet meer geleerd worden).

De huidige situatie in Joegoslavië en in verscheidene andere landen in Afrika en Azië geeft echter aan dat de "explosie" (de uitbarsting) niet meer een kwestie is van een van buiten komende agressor. In plaats van een "explosie" kunnen we thans spreken van een "implosie" (een naar binnen gerichte ontploffing).

En met dit fenomeen weet de wereld gewoon geen raad. Met een explosie waarbij duidelijk een externe agressor kan worden aangewezen is dat nog wel het geval. Dat hebben we onder meer gezien in de Golfoorlog.

Maar als er sprake is van een implosie? De wereld kan of durft geen partij te kie-

zen en beperkt zich daarom tot het nauwst zoeken naar "safe-havens" voor de burgerbevolking om daarmee de etnische zuiveringen binnen de perken te houden. Dit lijkt een onbegonnen werk en de cynische gedachte vat her en der al post om de "brand maar uit te laten woeden" m.a.w. laten ze elkaar maar afslachten tot er niets meer af te slachten valt.

Helaas gaat het hier om mensen en niet om brandbare materie en dat is toch wel een wereld van verschil.

Hoe indrukwekkend was niet de oproep van Simon Wiesenthal om ons niet neer te leggen "bij de macht van de onmacht".

c. De strijders in het geval van een implosie.

Het zijn hier geen legers meer met uiterst geavanceerde wapens die tegenover elkaar staan maar veelal met automatische handvuurwapens uitgeruste etnische groeperingen.

Toen in 1900 de Engelsen oorlog voerden met de Boeren in Zuid Afrika was de sympathie van Nederland duidelijk aan de kant van Paul Kruger en de Boeren.

Liedjeszangers zongen toen onder meer de volgende regels:

"Zelfs jeugdige knapen zij melden zich aan

"Om mee met de dapperen ten strijde te gaan.

En dat gebeurt waarschijnlijk ook in Joegoslavië. De strijdende partijen zijn niet alleen reguliere militairen maar een ieder die bereid is om voor zijn "ideaal" te vechten en te sterven. En dat zijn heel vaak de zeer jeugdigen.

Een ieder kan zien hoe ook in Somalië strijdgroepen bestaan uit jeugdigen. Kinderen zelfs.

Maar welke consequenties heeft de macht van onze onmacht als Turkije zou besluiten om de Moslims in Joegoslavië te hulp te snellen? En als Griekenland zou besluiten om Macedonië in te lijven?

Heeft onze Minister van Defensie een duidelijk beeld van wie eventueel onze vijand kan zijn?

Kunnen wij gedwongen worden uiteindelijk toch te kiezen?

En dan zonder dat die keuze een vrije keuze is?

d. "Geconditioneerd worden tot gehoorzaamheid".

In mijn verhaal in "Sobat" nr. 28 heb ik het geconditioneerd worden tot gehoorzaamheid aan de orde gesteld. Ik heb daarin onderscheid gemaakt tussen het "onder controle houden van de vrees/angst" en het "onder controle houden van het gedrag".

Als ik naar de gevolgen kijk van een implosie dan lijkt het mij dat als gevolg van

haat, onverdraagzaamheid en fanatisme er een ware doodsverachting gaat heersen waardoor angst en vrees geen rol meer spelen. Maar het element van het geconditioneerde gedrag wordt meer dan duidelijk gemist. Verkrachtingen, martelingen, executies en moord-partijen schijnen onlosmakelijk verbonden te zijn met een implosie.

Een van de oorzaken daarvan is dat de strijdende partijen grotendeels gaan bestaan uit "patriotten" (?) die alleen maar een geweer of een kanon kunnen afschieten zonder in hun gedrag "geconditioneerd" te zijn.

e. Het leger als stabiliserende factor.

Afgezien van het feit dat het einde van de "koude oorlog" nog niet betekent dat er van een externe vijand geen sprake meer zou kunnen zijn, eenvoudig omdat de gevolgen van een implosie niet beheersbaar kunnen blijken te zijn, is er naar mijn opvatting een belangrijke doelstelling van een leger niet aan de orde geweest. Dat doel is het beheersbaar maken van kritieke situaties.

De vraag moet worden gesteld of een leger met de belangrijke elementen van het geconditioneerd zijn qua beheersing van vrees en gedrag stabiliserend kan werken in het geval van een dreigende implosie.

Of in Nederland een implosie ondenkbaar is?

Wat te denken van de Turken die in Duitsland dreigen de wapens op te nemen als de aanslagen van de neo-nazi's door blijven gaan?

Wat te denken van de verhouding tussen de Vlamingen en de Walen?

Wat te denken van de strijd in Noord-Ierland en in het Baskenland?

Een implosie kan dichterbij zijn dan wij kunnen vermoeden. Het is daarom dat ik in mijn artikel in het februari nummer van dit jaar als motto heb geschreven "nunquam non paratus" (weest nimmer onvoorbereid).

f. Vredesmissies.

Volgens de definitie van de overheid worden tot de veteranen niet alleen de ex-militairen tot de veteranen gerekend die in "oorlogsomstandigheden" hebben verkeerd maar ook de deelnemers aan "vredesmissies". De laatste worden expliciet genoemd en als zodanig in de definitie opgenomen.

Dit expliciet noemen betekent dat er een groot onderscheid kan bestaan tussen oorlogsomstandigheden en vredesmissies.

Als de Belgische generaal Briquemont de VN troepen toestaat (opdracht geeft) terug te schieten als ze zelf worden beschoten, wat voor een situatie ontstaat er dan?

Hij heeft dan wel aangegeven dat er sprake is van "self-defence" maar is de tegen-

stander waarop men schiet dan een "vijand" en is daarmee een "oorlogssituatie" ontstaan?

En welke situatie ontstaat als onze F-16 vliegtuigen bommen gooien en stellingen bestoken?

Kunnen er dan gevangenen worden gemaakt en kan men zelf gevangenen worden genomen? Is er in die situatie juridisch sprake van "krijgsgevangenen" met alle consequenties daarvan? Of is men slechts een "gijzelaar"?

Vragen te over dus.

En heeft de situatie gevolgen voor de pensioenrechten? Immers de tijd waarin men geacht wordt "gevechtshandelingen" te plegen worden voor het pensioenrecht dubbel geteld.

Of een dergelijke situatie bestaat wordt bij KB bepaald en daarmee is de regering zeer terughoudend gelet op de consequenties daarvan.

Maar wat hebben de militairen die op een mijn zijn gereden daar aan?

Ik kan persoonlijk al die consequenties niet beoordelen maar het lijkt mij wel aan te bevelen dat onze toekomstige "medeveteranen" zich hierover goed laten voorlichten.

Zij hebben nu nog de gelegenheid om te vermijden dat in de toekomst ook bij hen een gevoel van onbehagen ontstaat vanwege een al of niet vermeende achterstelling c.q. onbehoorlijke behandeling.

De conclusie van mijn constateringen is dan ook dat ik in de discussies over de doelstelling het in mijn ogen zeer belangrijke element van het leger als een stabiliserende factor in de samenleving.

Bovendien heb ik het gevoel dat het een ontzettend groot verlies is als de samenleving de binding met het leger verliest en mogelijk zelfs alleen als kostenpost en derhalve enigermate als onwenselijk gaat beschouwen.

En als we dan spreken over eer en erkenning, zal dan de reactie niet zijn: Ze hebben er voor gekozen en zijn er voor betaald, waarom zal ik dan nog eer en erkenning verschuldigd zijn?

En deze houding zal uiteraard ook op ons als "klassieke" veteranen zijn weerslag hebben.

Voor mij persoonlijk zal ik het kippenhok en mijn onvoldoende kennis in die tijd, nooit vergeten.

Een gevoel dat zijn oorsprong vond in de meidagen van 1940.

Van die meidagen blijf ik zeggen:

Den tienden Meidag zal ik nooit vergeten,
Hij ligt geborgen in mijn bloed

En kan eerst sterven met mijn eigen leven;
Onthou dat wel, begrijp mij goed.

Nunquam non paratus.

T. LENTZ

DRAAGINSIGNES GEWONDEN

Bij hoge uitzondering willen wij de toespraak van de burgemeester van Hoevelaken, mevrouw M. Hendriksen-Ansing, gehouden bij de uitreiking van het draaginsigne op 18 juni j.l. aan sobat J.G. Lammers uit Hoevelaken, volledig opnemen omdat deze toespraak naar onze mening in alle opzichten van hoge waarde is. Dat vele burgemeesters haar voorbeeld zullen mogen volgen.

Red.

Heer Lammers

In maart 1990 heeft de Minister van Defensie d.m.v. een nota aan de Eerste en Tweede Kamer uiteengezet wat in het vervolg het zg. veteranenbeleid zou gaan heten.

Een veteranenbeleid dat voornamelijk in het teken staat van de maatschappelijke erkenning van veteranen.

Aan die nota is het nodige voorafgegaan: In de halve eeuw die achter ons ligt is Nederland betrokken geraakt bij, of heeft zich op eigen initiatief begeven in, gewapende conflicten hier of elders. Al met al betreft het een inzet van meer dan een half miljoen man in een reeks conflicten, van uiteenlopende aard: de Tweede Wereldoorlog met de nadruk op de meidagen van 1940, de strijd tegen de Japanners in het voormalig Nederlands-Indië en de deelname aan de bevrijding van Nederland, vervolgens het conflict met de Republiek Indonesië, de strijd in Korea, de verdediging van Nieuw-Guinea. Degenen die daarvan terugkeerden hadden recht op een goede ontvangst, van een natie die hun inzet eerde en die waar dat nodig was hen zou opvangen en steunen.

De veteranen van de Tweede Wereldoorlog kunnen ook nu nog rekenen op belangstelling en begrip van hun medelandgenoten.

Daar waar het de latere acties betreft in Indonesië, Korea en Nieuw-Guinea, is ons land in dat opzicht ten aanzien van zijn veteranen tekort geschoten. Het Indonesische conflict heeft de Nederlandse natie in de jaren 1945-1949 scherp verdeeld. In 1946 leerde een opiniepeiling, dat ongeveer 40% van de Nederlanders wel en ongeveer 40% geen troepen naar Indië wilde zenden.

Ná de soevereiniteitsoverdracht was er een begrijpelijk verlangen om nu verder samen naar de toekomst te kijken.

De scheiding met Indië was voor het Nederlandse volk een zo frustrerende als traumatische ervaring geweest, dat men er liever niet meer aan terug wilde denken.

Een en ander droeg ertoe bij dat de Nederlandse samenleving als geheel geen belangstelling, laat staan begrip,

opbracht voor wat de Nederlanders die aan de strijd in Indië hadden deelgenomen daar hadden doorgemaakt.

Dat het zo gelopen is, moet mede op rekening worden gesteld van het langdurig onzichtbaar blijven van de veteranen zelf.

Zij leken voor het overgrote deel de situatie die ze hier aantroffen als een vanzelfsprekendheid te aanvaarden. Ook leken zij in staat hun oorlog te zien als iets dat nu maar definitief voorbij moest zijn. Een verplicht jeugdavontuur, een periode van het totaal andere, waaraan de één een positievere herinnering scheen te bewaren dan de ander. Voor vrijwel allen gold dat er gezwegen werd, hoogstens met uitzondering van familie-verhalen of het loskomen op reünies van het eigen onderdeel.

De jaren tachtig brengen pas een kentering, zeker wat de Indië-veteranen betreft. Ten dele wordt dit in de hand gewerkt door de algemene herwaarding van het Indië-verleden.

Op het ministerie van Defensie is inmiddels ook iets veranderd. Analooq aan de ontwikkelingen in de samenleving heeft men ook binnen de Defensie-organisatie oog gekregen voor de wensen van veteranen.

Maart 1990 verschijnt de nota: Zorg voor veteranen in samenhang, met als ondertitel: Hoofddlijnen van het veteranenbeleid.

Een belangrijk initiatief in 1988 leidt tot de oprichting van een Indië-monument 1945-1962 in Roermond.

Namens de overheid laat de minister bij de plechtigheid te Roermond op 7 september 1990 een duidelijk *nostra culpa* weerklanken.

'Ik besef dat het lang - en voor velen te lang - heeft geduurd, voordat in ons land van deze erkenning sprake was. Het leek er wel eens op of wij de conflicten in Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea maar liever zo snel mogelijk wilden vergeten.

Een probleem waarmee je niet goed weet om te gaan en dat je in verlegenheid brengt, stop je het liefst zo ver mogelijk weg en bij voorkeur ontken je het zelfs. Als vertegenwoordiger van de Nederlandse overheid aarzel ik niet achteraf het 'mea culpa' ait te spreken. In ronde bewoordingen kan gesteld worden, dat

Nederland bij opvang van zijn veteranen in gebreke is gebleven. De overheid heeft - als verlengstuk van de samenleving - hier het maatschappelijk onvermogen niet kunnen corrigeren'.

Een ander initiatief betreft de instelling van het Draaginsigne Gewonden. Dit insigne is bedoeld voor alle gewonde Nederlandse (gewezen) militairen die het Koninkrijk dienen of hebben gediend onder oorlogsomstandigheden of daarmee overeenkomende situaties. Hoewel het Draaginsigne Gewonden geen koninklijke onderscheiding is, heeft het een bijzonder karakter. Het is bedoeld om alsnog respect en waardering te betonen aan diegenen die vanaf de Tweede Wereldoorlog onder vaak moeilijke omstandigheden offers hebben gebracht. En dat is dan ook de volle reden, mijnheer Lammers, waarom u hier vanmorgen bent uitgenodigd op het gemeentehuis.

Ook u behoort tot de veteranen die lang, te lang hebben moeten wachten op erkenning van de overheid.

Ook u bent loyaal aan uw vaderland indertijd naar Nederlands-Indië vertrokken, om te doen wat er van u gevraagd werd.

U was destijds ingedeeld bij het 411e Bataljon Staf-Compagnie van het Garde Regiment Grenadiers van de Koninklijke Landmacht.

Op 15 oktober 1948 bent u betrokken geraakt bij een ongeval tussen Bodja en Semarang op Java. Terugkomend van reparatiewerkzaamheden bent u van de vrachtauto geslingerd. U bent daarbij gewond geraakt en als gevolg daarvan opgenomen in het Sint Elizabethziekenhuis in Semarang.

Wat de psychische gevolgen zijn kan ik niet bevroeden. En het is maar de vraag of uw directe omgeving dat allemaal doorgrondt kan. Fysiek gewond was u zeker.

Het moet voor u vandaag een grote dag van voldoening zijn. U eindelijk gerespecteerd te weten, op een passende manier.

Ik ben tevreden dat ik vandaag daar iets aan kan bijdragen.

Ik wil u verzoeken naar voren te komen, zodat ik u het Draaginsigne Gewonden, dat u is toegekend bij Ministerieel Besluit, kan opspelden alsmede de oorkonde die daaraan verbonden is. Ik feliciteer u van harte.

Ik hoop dat deze dag alsnog voor u erkenning betekent en een hoogtepunt mag zijn, waaraan u graag mag terugdenken.

Op 28 mei j.l. werd door de burgemeester van 's Hertogenbosch aan 2 sobats het draaginsigne uitgereikt. Aan sobat van der Aa wegens de verwonding die hij opliep in februari 1948 in het kampement Tjondjang op Java en aan sobat Hornman wegens de geestelijke toestand waarin hij verkeert als gevolg van zijn verblijf in Nederlands Indië.

In de toespraak van de burgemeester, de heer Burgers, ging hij in op het verleden en zei dat het goed was de gedachten aan hen die de beste jaren van hun leven hebben gegeven levend te houden.

Na het opspelden van de insignes en de felicitaties hield de vertegenwoordiger van de Sociale Commissie Noord-Brabant Oost, de heer N. den Hollander, een korte toespraak waarin hij vooral aandacht schonk aan het belang lid te zijn van de Vereniging Oud Militairen Indiëgangers, waarna hij namens de vereniging een bloemetje uitreikte aan de echtgenotes van de onderscheiden sobats.

Met een woord van dank aan de burgemeester en alle belangstellenden werd de bijeenkomst gesloten.

N.d.H.

Draaginsigne voor Moordrechtenaar Hans den Besten

Als eerste en misschien wel enige inwoner van Moordrecht kreeg Hans den Besten donderdag 27 mei het Draaginsigne Gewonden opgespeld door burgemeester Bonthuis van Moordrecht.

Sobat den Besten verbleef als soldaat eerste klas van september 1946 tot november 1949 in Nederlands-Indië.

Tijdens zijn verblijf in Indië raakte Hans den Besten gewond. Op 30 september

1947, tijdens de eerste politiole actie op West-Java, raakte hij betrokken bij een ongeval met een gepantserde wagen. Hij klemde zijn hand tussen de deur van het voertuig, brak alle middenhandsbeentjes en raakte door een val buiten kennis. Hij was vervolgens ruim drie maanden uitgeschakeld. "Tegenwoordig zou je dan naar Nederland worden getransporteerd, zoals bijvoorbeeld met die jongens in Cambodja is gebeurd. Toen was daar geen sprake van. Ik heb om te beginnen vier weken op een kamertje in een hospitaal gelegen".

In 1985 keerde den Besten terug naar Indonesië. Hij bezocht er samen met twee andere oud-strijders en een journalist van het gezinsblad 'Terdege' de plaatsen waar hij in de veertiger jaren was geweest. "Je herkende er niet zoveel meer van terug, Djakarta is bijvoorbeeld een hele moderne stad geworden. Maar even buiten de stad is veel nog hetzelfde als toen", vertelt hij. Tijdens de terugkeerreis vond hij ook het graf terug van z'n vroegere slapie in dienst, Sjaak Scheffer, en had een ontmoeting met een ex-guerilla. De terugkeer in Indië werd zodoende een emotionele confrontatie. "Toch koesteren de Indonesiërs geen haat tegen ons. Zij vochten voor hun zaak, en wij voor de onze, redeneren ze."

Erkenning

Moordrechts burgemeester A. Bonthuis spelde persoonlijk het draaginsigne op bij de heer den Besten. Het was de eerste Moordrechtenaar die hij op deze wijze 'onderscheidde' en misschien ook wel de laatste, want het Comité Draaginsigne Gewonden bestaat volgend jaar niet meer. "Het is goed dat we nog nadenken over hoe we gestalte kunnen geven aan onze waardering voor wat mensen zoals de heer den Besten hebben gedaan," sprak burgemeester Bonthuis bij het opspelden van het draaginsigne.

Den Besten zelf beschouwt het draaginsigne als een blijk van erkenning voor wat de jongens die in de jaren veertig naar Indië werden gestuurd hebben gedaan. Die erkenning komt laat, want toen de soldaten destijds terugkeerden in Nederland was van enige waardering voor hun werk geen sprake. De Nederlandse militairen kwamen terug als 'verliezers' en zo werden ze ook behandeld. "Ze deden net of we daar aan het foesten waren geweest," herinnert Hans den Besten zich. "Terwijl daar de verschrikkelijkste dingen zijn gebeurd. Echt, we konden het de mensen destijds niet uitleggen. Er bestond een groot verschil tussen wat we daar hadden meegemaakt en hoe de mensen in Nederland leefden. Veel van de jongens die daar hebben gevochten zijn daarna ook geëmigreerd naar Canada of Australië. Ze konden in Nederland niet meer aarden."

Zelf kwam Hans den Besten na de oorlog te werken bij het GEB. Tot op de dag van vandaag heeft hij last van zijn hand en wordt zo bijna dagelijks herinnerd aan wat hij in Indië meemaakte.

Op 3 juni j.l. heeft sobat H.J. Geeve, oud sergeant O.V.W. er bij 1-8-R.I., uit handen van de burgemeester van Haarlem, mevrouw E.M.A. Schmitz, het draaginsigne gewonden met oorkonde ontvangen, hem toegekend omdat in november 1948 bij Baringin (Sumatra), tijdens een patrouille door een explosie van een treklijn, zijn gehoor zodanig is beschadigd dat hij nagenoeg volledig doof is geworden.

De burgemeester vond het belangrijk, ondanks haar drukke werkzaamheden, het insigne bij hem thuis te overhandigen.

"Dit is een stukje erkenning, niet alleen voor mij, maar ook voor de jongens die daar zijn geweest en voor hen die daar zijn

gebleven", zei sobat M. Kunst (67 jaar) uit Goes toen hij het draaginsigne gewonden door burgemeester drs. D.J. van der Zaag kreeg opgespeld. Dit gebeurde op donderdag 1 juli j.l. in het Stadskantoor te Goes in het bijzijn van 5 van zijn sobats. Kunst verbleef drie jaar en twee maanden in het voormalig Nederlands-Indië. Hij raakte op 29 augustus 1947 gewond bij het opruimen van explosieven uit de munitiefabriek aan de weg Garoet-Tasikmalaja (West Java). Doordat de springlading te vroeg ontplofte liep hij ondermeer kwetsuren op aan zijn rug, oren en huid. Hij werd drie weken verpleegd in het militair hospitaal in Tjimahi. Als gevolg van de verwondingen tobt Kunst nog steeds met blijvend letsel aan rug en oren.

De Goesenaar was ingedeeld bij het 3e Bataljon Stoottroepen. Hij verliet het leger in de rang van sergeant-majoor.

J. Kloet

Draaginsigne voor brenschutter Bieze

Woensdag 23 juni kreeg sobat E.H. Bieze uit Ridderkerk het Draaginsigne Gewonden thuis uitgereikt door burgemeester mr. H.J.E. Bruins Slot.

Bieze (66) raakte tijdens een verkenningpatrouille op Sumatra op 24 januari 1949 gewond. De patrouille verkende vanuit het detachement Negeriatu een aantal hindernissen op de weg T. Bawang. Bij een vuurgevecht raakte hij zodanig gewond, dat hij naar een ziekenhuis in Baturadja moest worden afgevoerd. Bieze was ingedeeld bij de Ondersteuningscompagnie van het 5e Bataljon van het 8e Regiment Infanterie.

5-9 R.I. - Steenwijk - Zuid-Sumatra

In navolging van vele andere onderdelen zal ook 5-9 R.I. de in Indonesië gevallen wapenbroeders gedenken door plaatsing van een bronzen plaquette bij het Nationaal Indië-monument te Roermond. De kosten voor de vervaardiging, onthulling en organisatie zullen moeten worden gedekt door bijdragen van alle oud-leden van het bataljon, door storting van minimaal f 10,- op girorekening 496585 t.n.v. A.W. van Drecht, Berkenoord 62, 8172 AW Vaassen, met vermelding "Gedenkplaat Indië-monument."

Alle sobats waarvan de adressen bekend zijn, en dat zijn er zo'n 400, hebben een persoonlijk schrijven ontvangen.

Sobats, waarvan de adressen niet bekend zijn en die nog nooit een reünie van hun compagnie of peloton hebben deelgenomen en zij die door omstandigheden geen persoonlijk schrijven hebben ontvangen, worden uitgenodigd zich in verbinding te stellen met genoemde Van Drecht, tel. 05788-3307.

De onthulling van de gedenkplaat is gepland op vrijdag 8 oktober a.s.

Deze onthulling zal op waardige wijze plaatsvinden in het bijzijn van nabestaanden en zoveel mogelijk leden van het bataljon.

UITGIFTE HERDENKINGS ENVELOPPEN

Een 2-tal enveloppen in 4-kleuren druk.
Op 7 september 1993 HERDENKING ROERMOND
GEVALLEN IN NEDERLANDS-INDIë 1945/50
1e Env. Eretoeken voor Orde en Vrede
2e Env. Monument te Roermond tekst:
O.V.W.-ers/Kon. Landmacht/K.N.I.L.
U.W.T.-K Brigade-E.M.ans-MP/GRJ
GRG-GPI-KST-R.S.-RHvB-Esk.Paw.ARBAT
Bali-Java-Sumatra-Borneo-Celebes.
Beide env. f 8,50 per serie.

Een 3-tal enveloppen VETERANENDAG
voor KOREA EN NW-GUINEA GANGLERS
1e/2e env. MOUW EMBLEEM Nw. Guinea
3e env. PARADIJSVOGEL
Tekst: 1945 Papoea Korps-Mariniërs-
1e Kon. Marine-Kon. Landmacht 1962
2e 1945 Hollandia-Ifor-Kalimana-
Bak-Sorong-Manokwan-Fak Fak
3e WAIGEO-MISOOL-SCHOUTEN EIL.
Japan-Jelmaan-Doom-Gag 1962

De serie 3 env. f 12,50 Serie 1+2
f 20,00 Giro 523208 div Noordst
Amersfoort, tel. 033-725114

Opsporing verzocht

Onze Indonesische vriend **Sanusi**, wonende te Serang, Bantam, West-Java, oud TNI-officier, wil graag in contact komen met de toenmalige 1e luitenant **Moens** (Muns?).

Zij ontmoetten elkaar in Serang tijdens de RTC-periode. Lt. Moens was vergezeld van zijn adjunct, de 2e luitenant **Rugby**. De chef van lt. Moens was luitenant-kolonel **Wuivenbach** (fonetisch), commandant T&T.

Reacties s.v.p. aan J.C. Snoeck Henkemans, Pallieterstraat 17, 1183 LA Amstelveen, tel. 020-6411831.

41e Hp.V.A. De reüniecommissie is op zoek naar de volgende sobats:

A. Bekkers, B.F. Bourgondien, G.A.J. Dirksen, K. Elfring, G. van Hameren, W.H.C.R. Hoppé, N. de Koning, A.M. Pennings, G.N.J. Spees en J. Verkerk.

S.v.p. melden bij R. Kuiper, Valencia-dreef 51, 3067 WL Rotterdam, tel. 010-4203602.

Sobat C.F.T. Westerveld, Bactostraat 7 2e, 1055 EP Amsterdam, telefoon. 020-6829586, van 2-1-15 R.I. zoekt contact met sobats van zijn peloton "**De Tempeliers**" destijds onder leiding van luitenant **Kruizinga**.

De reüniecommissie "**Sobats/LMD**", op 9 juli j.l. een zeer geslaagde reünie gehouden waar 30 sobats met hun echtgenotes aanwezig waren, is op zoek naar sobats van de **LMD/V.M.Ma.Mat.Mu**, zowel van het KNIL als de KL die in Padang hebben gediend onder de commandant **F.L. Jochems**, 1e lt. van het KNIL, die niet op de reünie aanwezig waren en van welke de adressen niet bekend zijn. Een herhaling van de reünie volgt binnen niet al te lange tijd.

Melden bij de Reüniecommissie "**Sobats/LMD**", p.a. J.M. van Geenhoven, Muuyeveld 11, 3645 VH Vinkeveen, tel. 02972-61415.

Het reüniecomité **4-10 R.I.** is op zoek naar de volgende sobats:

B. Arnold, F.J. Barnhart, J.W. Blom, J.W. van Epen, W.J. Esbeukman, B. Frank, H.E. Haazen, A.A. v.d. Heijden, A. v.d. Kraaij, W.H. de Kok, J. Kwakernaat, M. Martens, C.M. Melisse, V.H. Scherpenzeel, T.J. Schieving, K. Scholten, H.

Slofboom, A.I. Snoodijk, M.A. Vermeris, H.H. Vromans, H.A.A. van der Waal en J.A. Wijntjes.

Neem, in verband met de op 28 oktober a.s. te houden reünie, zo spoedig mogelijk contact op met P.W. van Baarsen, Zijde-winde 19, 2141 VA Vijfhuizen, tel.: 02508-1834.

De reüniecommissie van de **1e Compagnie Tandheelkundige Troepen - "7 December Divisie"** zoekt alle sobats die bij dit onderdeel, als tandarts, techniker, assistent, chauffeur of bij de staf hebben gediend, zich voor het houden van een reünie in 1994, te melden bij Cor van Dijk, van Druyvesteinstraat 7, 5622 BH Eindhoven.

De reüniecommissie **D.M.P.** is, i.v.m. de op 15 oktober a.s. te houden reünie in de Du Moulinkazerne te Soesterberg, op zoek naar de volgende dienststrakkers:

Wim van Aanbolt, Adams, Alblas, Simon de Bake, Blom, Herman Brom, Jan v.d. Bron, Lt. van Elven, Erkelens, Lt. van Es, V. van Est, J. Franken, Van der Gijp, Hagenaars, Van der Heide, Frank Hemerink, Hermeyer, Hoek, Klomp, Knoop, Appie Kramer, Bert Kriek, J. Kunst, Lt. I. Loots, Adri Mees, P. van der Meulen, D. Mittelmeijer, N. Noordijk, Sgt. Porsius, P. ter Reehorst, H. Richter, Willie Schouten, Sparius, L. van der Spek, J. v.d. Stadt, Verdoes of v.d. Does, Rob Veldhuis, Leo Visser, Jan Voogd, Wemelsfelder, Sgt. Westenberg, Pict v.d. Wetering, v.d. Zoggef.

Mogelijk kent één van onze sobats een mede-sobat en weet zijn huidige adres. Geef dit dan door aan: Frits Westerveld, Rietvinkkade 10, 1531 CN Wormer, tel. 02982-1914.

Namens de reüniecommissie, F. Dubois.

Sobats van het 15e Regiment Infanterie opgelet!

Aan mij zijn vragen gesteld of er adressen zijn van reüniecommissies, zo deze mogen bestaan, van de verschillende bataljons van dit onderdeel, bijvoorbeeld van 1-5 R.I., 2-15 R.I. e.v.

Wil degene die hier iets over weten zich schriftelijk of telefonisch met mij in verbinding stellen?

R. Grit, Balloo 90, 9458 TD Ballo, tel. 05924-1361.

OPROEPEN

Wie kan sobat W. Willemse, Rodenbachstraat 5, 4873 BA Etten-Leur, tegen vergoeding van kosten helpen aan de uitgaven van SOBAT, de nummers 1 t/m 27? De redactie kan hem namelijk niet helpen omdat alle voorgaande nummers van SOBAT zijn uitgegeven.

Wie kan mij helpen aan het boek "Tanda Mata Knil"? Ik zou graag dit boek bezitten omdat ik van augustus 1948 tot het einde aan toe bij het KNIL heb gediend. Alle onkosten worden vanzelfsprekend vergoed.

Mr. A. Tillema, 3804 17 St. SW Calgary, Alta Canada - T2T 4N9.

IN MEMORIAM

Op 24 juni j.l. is overleden de heer

HENK MATTHIJ

bij velen bekend als organisator van nostalgische Indonesië-reizen. 25 jaar heeft hij dit werk gedaan en velen zullen hem dan ook herinneren als een uitstekend, soepel en geliefd reisleder. Alles kon bij Henk; niets was hem teveel.

Velen zullen hem, met mij, veel dank verschuldigd zijn.

Velen zullen Henk missen.

Jos Hutchison.

TE KOOP GEVRAAGD

Indonesische schilderijen en tekeningen

van o.a. R. BONNET, G.P. ADOLFS, F. OHL, A. SONNEGA, W.G. HOFKER, A.J. LE MAYEUR, W. DOOYEWAARD, H. SNEL, W. v.d. DOES, etc. etc.

Inlichtingen: 02507 - 17759

Boekrecensies

Toon Nieskens:

“Nacht over de rimboe”

Verlag uit het dagboek van Toon Nieskens, bijgehouden tijdens zijn diensttijd in Indonesië (moet zijn Nederlands-Indië, JZ) vanaf zijn vertrek op 12 november 1947 tot zijn terugkomst op 1 juni 1950. Toon Nieskens diende, respectievelijk als korporaal der infanterie en sergeant der Militaire Politie in Indië van 1947 tot 1950. Hij deelde dit lot met meer dan honderdduizend sobats. Nieskens hield gedurende zijn diensttijd in het voormalige Nederlands-Indië, dat hij (modieus) Indonesië noemt, zoals vele Indiëgangers, een dagboek bij waarvan dit boek plm. 100 pagina's, een uittreksel e.g. een samenvatting is.

Het boek, formaat 20 x 14 cm, gebonden en geïllustreerd met een aantal fotokopieën van zwart/wit foto's, waarschijnlijk amateuropnamen van een militair te velde, (ieder soldaat die destijds in Indië diende kent die foto's) geeft een niet onverdienstelijk overzicht van sergeant Nieskens belevenissen in de oost tot juni 1993, de datum waarop Nieskens volgens het boek, zijn “Nacht over de rimboe” afsloot. Tevens zijn foto's opgenomen van de op het Indiëmonument te Roermond geplaatste herinneringsplaquette's

en de daarbij behorende opschriften. Het boek(je) ziet er goed uit, met een omwaaierende palmboom op de voor- en een kaart van ons toenmalige Indië op de achterkant, en is niet slecht geschreven. Het geeft ondanks de soms wat nostalgische oproepende foto's en vertelsels weinig spectaculaire of nieuwe gegevens. Het is een relaas waarin vele oud-Indiëgangers zich zullen herkennen. Het lijkt mij bijna het standaard dienstverslag van de doorsnee Indiëveteraan. Velen zullen emotionelere gebeurtenissen hebben meegemaakt, velen zullen van gelijke lotgevallen kunnen verhalen en overeenkomstige herinneringen aan hun diensttijd in de tropen hebben. Een aardige impressie van een bewogen periode uit het leven van een willekeurige militair, die in de jaren 1945-1950 in ons voormalige Nederlands-Indië moest deelnemen aan een vaak gruwelijke koloniale guerilla-oorlog. En Nieskens had vele lotgenoten. Iedere soldaat heeft zijn eigen ervaringen en emoties aan die onverwachte oorlog te verwerken. Ze waren voor ieder anders maar even diep ingrijpend.

Vele tienduizenden van zijn “medeslacht-offers” zullen bij het lezen van deze niet uitzonderlijke belevenissen instemmend knikken.

Het boek, dat in eigen beheer werd uitgegeven, is desgewenst te bestellen bij Toon Nieskens, Julianastraat 16, 6067 EV Linne (L). Telefoon 04747-4056 en, zal u na overmaking van f 22,50 op giro nr. 6525244 t.n.v. Toon Nieskens, op bovengenoemd adres, franco worden toegezonden.

J. ZWAAN

Onder redactie van W.D. Visser is onlangs een boekwerkje samengesteld onder auspiciën van de Stichting ICODO met als titel “Kind in Indië”. ISBN 90 72171 34 9. Het boekje, 209 pagina's, uitgevoerd als pocket, waarin een aantal personen, die destijds tijdens de Japanse bezetting en daarvoor in Indië woonden en leefden, over hun ervaringen en indrukken uit die jaren en de tijd na de oorlog toen ze naar Nederland werden verplaatst en de daaruit voortvloeiende aanpassingsmoeilijkheden, vertellen.

Het boekwerk, dat ons tevens in een aantal verhandelingen van meestal propagandistische aard, informatie geeft over de doelstellingen en werkzaamheden van de Stichting ICODO, kunt u bestellen bij de afdeling Deskundigheidsbevordering en Voorlichting van Stichting ICODO, Maliebaan 83, 3581 CG Utrecht, tel. 030-343436, prijs 29,50 inclusief verzendkosten, te bezorgen na overmaking van dit bedrag op postgirorekening 692155 of banknummer 699761034 van de Crediet- en Effectenbank te Utrecht t.n.v. Stichting ICODO, Maliebaan 83 te Utrecht onder vermelding van “Kind in Indië”.

Het boek behelst een tiental verhandelingen, waarvan er vier in de persoonlijke sfeer liggen en enkele informatieve uiteenzettingen plus een historisch overzicht betreffende de lotgevallen der Indische Nederlanders en uit het v.m. Indië gepatriëerden, van de hand van J.E. Ellemers en R.E.F. Vailland. Voor wat de persoonlijke ontboezemingen betreft springt de bijdrage van Christine von Ronnen; “Schelpen van Singapore” boven de overigen uit.

J. ZWAAN

3^e V C
GENIE
L E
D

Erkenning voor de gesneuvelden en janken mag

Daar stonden we dan op 7 april 1993 met de rest van onze compagnie, net als ruim 45 jaar geleden, toen bij hun graf. De een met een brok in zijn keel en de ander met betraande ogen bij de onthulling van de plaquette van de ons ontvallen sobats van de 3e Genie Veldcompagnie.

Eindelijk konden wij het waarmaken. Als reüniecommissie hebben wij er veel aan moeten doen om dit te kunnen bewerkstel-

ligen. Dank zij de financiële bijdragen van onze dienstmakkers is het mogelijk geworden om voor de nabestaanden en voor ons een blijvende herinnering achter te laten.

Familieleden van de omgekomen sobats waren door ons uitgenodigd om de plichtigheid bij te wonen. De emoties die tijdens de plichtigheid los kwamen logen er na zoveel jaren niet om.

De onthulling vond plaats op één van de ereafels van het monument.

Nadat de hoornblazer de gebruikelijke signalen had geblazen en een minuut stilte in acht was genomen, verrichten familieleden de onthulling door onze nationale driekleur van de plaquette te verwijderen. Kransen en bloemen van de familieleden en van ons, als hun sobats, werden bij de ereafel gelegd.

Na de onthulling werd een declamatie van Pierre Huyskens voorgedragen, welke op de aanwezigen een diepe indruk heeft achtergelaten.

Na de plichtigheid werden wij door velen bedankt. Men zei ons nooit te hebben begrepen waarom hun vader, zoon of broer niet meer uit de tropen is teruggekeerd. Zij zijn dankbaar dat zij nu een plaats hebben om hen te gedenken. Deze plaats zal dan ook een herinnering en erkenning zijn voor de gesneuvelden die wij in Indië hebben moeten achterlaten; een plaats waar velen onzer op gezette tijden zullen terugkeren om hen in stilte te gedenken.

J.H. de Koff en W.J. v.d. Wiel

REUNIES

Het bestuur van de **V.O.M.I. - Noord-Holland** nodigt alle Oud Militairen Indië-gangers, zowel leden als niet leden woonachtig ten noorden van de lijn Alkmaar - Medemblik, met inbegrip van deze plaatsen, uit tot het bijwonen van een introductie-bijeenkomst in Den Helder op donderdag 23 september a.s.

Deze bijeenkomst zal worden gehouden in het Wienerhof, Paralellweg 7. Aanvang 11.00 uur. Zaal open vanaf 10.00 uur. Het Wienerhof is gelegen tegenover het N.S.-station en busstation.

Na de ontvangst met koffie en cake zal het bestuur van opgemelde vereniging toelichtingen geven over haar doelstellingen en activiteiten. Er zal een lunch worden aangeboden waarvan de kosten f 10,- bedragen; te betalen bij binnenkomst.

Deelnemers worden verzocht zich voor deze bijeenkomst, die zal worden opgeleust met muziek en waar ruime gelegenheid zal zijn voor onderling contact, op te geven bij de secretaris P.L. van Maris, Kerkstraat 46, 2153 BK Nieuw Vennep, tel.: 02526-72933.

Het **Comité Veteranenmiddag STD-OCTD** organiseert op woensdag 1 oktober a.s. een ontmoetingsmiddag in de Kromhoutkazerne te Utrecht voor onder-officieren b.d. die bij de Technische Dienst werkzaam zijn geweest. Echtgenotes zijn van harte welkom.

Ontvangst vanaf 13.30 uur. Voor consumpties en de rijstmaaltijd wordt een eigen bijdrage van f 10,- gevraagd.

Bij deelname dient dit bedrag vóór 15 september te worden overgemaakt op girorek. 122320 t.n.v. Messpresident OOmess, Kromhoutkazerne, Utrecht.

A. Blom

Het **St. Retnie Comité O.V.W.ers "Engeland-Schotland - 1940-1946"** organiseert voor KM-ers, KL-ers en KLU-ers die tussen 1940 en 1946 hun opleiding in de Schotse en Engelse opleidingscentra ontvingen, dan wel bij de staven geplaatst zijn geweest een reünie op 2 oktober a.s. in de Kromhoutkazerne te Utrecht.

Inlichtingen: L.J.C. van Alphen, Burgemeester Sterkplein 5, 3244 BA Nieuwe Tonge, tel. 01875-1447.

Het **423e Bataljon Infanterie** houdt op zaterdag 9 oktober a.s. haar reünie in de Kromhoutkazerne te Utrecht.

Inlichtingen bij de secretaris van het comité, Th. de Bruijne, M.D. de Grootstraat 95, 4461 WB Goes, tel. 01100-16369.

Het **7e Bataljon Garderegiment "Grenadiers"** (431e Bat. Inf.) organiseert op donderdag 14 oktober a.s. haar 6e reünie in de Oranjekazerne te Schaarsbergen. Ontvangst vanaf 10.00 uur; einde te plm. 17.00 uur.

Inschrijfgeld f 16,- p.p. Voor dit bedrag krijgt u een uitgebreid programma, inclusief koffie met gebak, een nasmaaltijd en voor de terugreis broodjes.

Betaling vóór 25 september op rekening 3102 van de Bankgirocentrale bv. t.g.v. rekeningnr. 90.01.87.662 t.n.v. J. Hummel, GRG 431 Bat. Inf., P. Dijkemaweg 84a, 9731 BH Groningen met vermelding van Reünie.

D.M.P. reünie op 15 oktober in de Du Moulinkazerne in Soesterberg. Inlichtingen bij Frits Westerveld, Rietvinkade 10, 1531 CN Wormer, tel. 02982-1914 - zie ook rubriek "Opsporing" -.

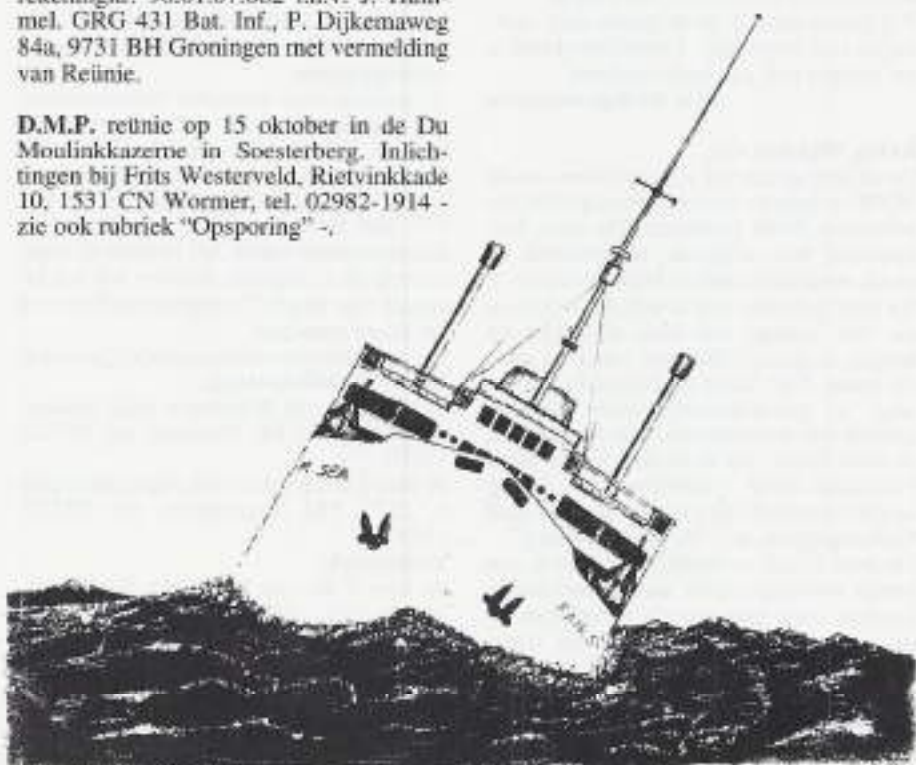

4-10 R.I. organiseert op donderdag 28 oktober a.s. in de Frederik Hendrikkazerne, Loonsebaan te Vught, haar bataljonsreünie. Ontvangst vanaf 9.30 uur; afsluiting te 18.30 uur.

Het programma voor die dag ziet er goed uit. Zo zal er een korte herdenking en kranslegging plaatsvinden bij het monument; een lezing met diavertoning worden gehouden door Jan Glissenaar en een fanfarekorps optreden.

De kosten ad f 18,- p.p. gelieve u over te maken vóór 31 augustus op postbanknr. 210931 t.n.v. Bataljonsreünie 4-10 R.I. te Voorburg.

Koffie/thee en cake, diner, een drankje en een lunch zijn bij dit bedrag inbegrepen. Inlichtingen bij P.W. van Baarsen, Zijdewinde 19, 2141 VA Vijfhuizen, tel. 02508-1834.

3 APRIL 1950. GOLF VAN BISKAJE. OMDAT KRISSE LUCHT GOED IS TEGEN ZEE ZIEKTE
KLAUWER IK NAAR HET DEK, DAAR SCHRIK IK VAN DE SLINGERINGEN DIE WE MAKEN
HOE KAN EEN GROOT SCHIP ZO VER DOORSLAAN? HET ZAL WEL GOED FORN HANT HET
STORMT NOG NIET ECHT, DE MATROZEN SPANNEN VEELIGEIDS KALVE TOEWEN
OVER HET DEK MAAR NIEMAND VAN ONS KAN LOPEN OF STRAAN BOVEN DIEN LIET
DE HELFT IN KATZWIJM, VAN ROU EN NARIQHEID VANMORGEN OM 10 UUR WEER
NAAR BED EN TOT 2 UUR GESLAPEN, VANMIDDAG NAAR DE GETZAAL GESTROM-
VELD EN DOOR EEN STUK DROOG BROOD WAT OPGEKRIJPT VANAVOND OM 7 UUR MET
GROTE MOEITE WAT BROOD EN KAAS ER IN DEAREGEN, HET IS EEN BANDE OP HET
SCHIP OVERAL LIGGEN PLASSEN BRAAKSEL EN DE SPAGHETTI IS OM DE TRAP-
LEUNINGEN GESLINGERD... ER LOOPT ER ZELFS EEN MET SPAGHETTI OM EEN
DOEK VANAVOND OM 8 UUR KUN WE AAN HET EINDE VAN DE GOLF VAN BISKAJE
MAAR HET HEVIGE SLINGEREN DOURT NOG DE HELF AVOND. BEN BIJ DAT HET
BESTED IS.
L.P.V.E.S.

Verenigingsnieuws

RIVIERENLAND/OOST-GELDERLAND

Kring Arnhem e.o.

Iedere 2e woensdag van de maand organiseert de Kring Arnhem een gezellige middag in het K.M.T. te Schaarsbergen. Ondanks dat de opkomst wel eens te wensen overlaat, zijn deze middagen toch een succes.

De maanden juli en augustus zijn we met vakantie. In september starten we weer met voor de rest van het jaar het volgende programma:

8 september:

vertoning dia's Hoge Veluwe

13 oktober:

wandeling Hoge Veluwe onder leiding van de heer van Tuil.

10 november:

spellen-middag met diverse prijzen.

8 december:

ter afsluiting van 1993 een gezellig samenzijn met aansluitend een etentje.

Wij hopen dat u in grote getale deze middagen zult bezoeken. Vanzelfsprekend is uw partner ook van harte welkom.

De Kringcommissie

Kring Wijchen e.o.

De afsluiting van het schietseizoen van de VOMI-schutters was weer een geweldige belevenis. Eerst presteren, dan eten. Een puzzelrit was uitgezet, afwisselend en mooi, waarvan iedereen heeft genoten.

Na onze prestatie was er ook een beloning die zijn weerga niet kent. Drankjes en hapjes, koude schotel met van alles erop en eraan. Dan komt de beloofde verrassing: de prijsuitreiking, door niemand minder dan de wethouder van sportzaken, de heer Keser, die door zijn vrouw werd vergezeld. Joop, "commissielid", leidde op een voortreffelijke manier de zaak naar het hoogtepunt, n.l. "de prijsuitreiking".

De heer Keser vertelde, dat hij zich een beetje verwant voelde aan de oud-Indië-gangers door zijn vader's ervaringen op de grote vaart. Met een knipoog waarschuwde hij de "St. Hubertus" schutters voor de mogelijkheid dat ze wel eens hun meerdere zullen moeten erkennen, omkijkend naar al die mooie bekertjes.

Op zo'n moment is iedereen stil, de spanning was om te snijden. Wie gaat met de grote prijs naar huis?

De heer Keser maakte er wat moois van: "feliciteren; de hand schudden en blijf je best doen" was niet van de lucht.

Bloemen voor mevrouw Keser, als blijkt dat ook haar aanwezigheid bijzonder op prijs werd gesteld.

Aansluitend werden de harde werkers in het zonnetje gezet. Zij kregen een cadeau voor hun inzet in het afgelopen jaar. Een wel verdient applaus barstte los.

Na dit spannende en toch vrolijke moment kwam al snel de 2e verrassing. Een warm buffet waar je echt voor naar een 5 sterren zaak moet. Het was dan ook smullen geblazen.

De organisatie kan tevreden zijn, een betere afsluiting kan men zich moeilijk voorstellen. Onze hartelijke dank gaat dan ook naar de commissieleden en hun helpers, die dit op zo'n voortreffelijke manier tot stand hebben gebracht.

Gerrit Soetekouw

ZUID-HOLLAND NOORD

Op het telegram dat uw Algemene Vergadering heeft verzonden naar alle militairen die in het kader van de Verenigde Naties of een ander internationaal overkoepelend verband ergens in de wereld zijn ingezet, hebben wij van de majoor Jac. van Loenhout, VN Verbindingsbataljon in Zagreb, een bedankbrief ontvangen en hij wenst ons daarin een goed verenigingsjaar.

Al worden deze maanden "komkommer-tijd" genoemd, geldt dat niet voor uw bestuur. Het bestuur is druk bezig met het samenstellen van het winterprogramma.

Omdat het, gezien het aantal leden van 677, niet meer doenlijk is om alle activiteiten centraal vanuit het bestuur te organiseren en te regelen, hebben wij het instituut van Regio-Vertegenwoordigers in het leven geroepen.

De regio's en uw vertegenwoordigers zijn:

Duin- en Bollenstreek:

de heer L.J. van Wieringen, Mgr. Broerestraat 11, 2215 ER Voorhout, tel. 02522-12102.

de heer J.G. Hoogervorst, Hyacintenstraat 6, 2172 TM Sassenheim, tel. 02522-12883.

Veenstreek:

de heer C.G. van Haestregt, Brederode-laan 9, 2371 HC Roelofarendsveen, tel. 01713-14952.

de heer Th. E. Akerboom, Sotaweg 43, 3271 GA Roelofarendsveen, tel. 01713-12835.

de heer T.J. Gaastri, A. van Heusdenstraat 15, 2461 VJ Ter Aar.

Leiden, Leiderdorp, Wassenaar e.o.:

Vakatures.

Den Haag en Randgemeenten:

A. Zuurmond, Goudsbloemlaan 238, 2565 DA Den Haag, tel. 070-3602143.

de heer J. Nicuwenkamp, Laan v.d. Mensenrechten 214, 2552 NW Den Haag, tel. 070-3974179.

Westland:

de heer A.D.D. v.d. Ende, Korte Kruisweg 101, 2676 XL Maasdijk, tel. 01745-15460.

de heer J.W. de Jong, Merellaan 247, 3145 EJ Maassluis.

Delft, Nootdorp, Pijnacker e.o.:

de heer G.H.J. Bekking, Staalmeesterstraat 24-I, 2613 MX Delft, tel. 015-141102.

de heer R.A. Bos, Staalmeesterstraat 34-I MX Delft, tel. 015-141595.

Zoetermeer, Moerkapelle, Waddinx-

veen, Boskoop e.o.:

de heer B. Verhoef, Beatrixlaan 10, 2751 XS Moerkapelle, tel. 01793-1637.

Alphen a/d Rijn, Hazerswoude,

Bodegraven, Woerden e.o.:

Vakatures.

Gaarne aanmelding voor genoemde vakatures voor regio-vertegenwoordigers bij onze secretaris.

Heeft u suggesties of tips voor het houden van regio-bijeenkomsten, neem dan contact op met één van uw regio-vertegenwoordigers; ook als één van uw sobats moeilijkheden heeft of in de problemen zit.

Met genoemde vertegenwoordigers is inmiddels een voorlopig programma vastgesteld.

Nadere gegevens zullen u via Sobat of middels een mailing bereiken. Het programma ziet er voorlopig als volgt uit:

Verenigingsactiviteiten:

In september a.s. een rondvaart over de Zuid-Hollandse plassen met een bezoek aan Avifauna.

In oktober a.s., als start voor het gehele gebied van onze vereniging, een promotiemiddag op het vliegveld Ypenburg, gelegen bij Rijswijk en Delft.

In mei of juni 1994 de Algemene Vergadering, waarbij uitsluitend de jaarstukken zullen worden behandeld. Er zal dan geen financiële bijdrage worden gevraagd, zodat ieder lid in de gelegenheid wordt gesteld de Algemene Vergadering bij te kunnen wonen.

Regionale activiteiten:

In november 1993: de regio Leiden, Wassenaar en omgeving.

In januari 1994: het Westland.

In februari 1994: Hazerswoude, Bodegraven, Woerden e.o.

In maart 1994: Duin- en bollenstreek.

In april 1994: Roelofarendsveen en omgeving (Veenstreek).

Voor de invulling van het programma zijn bestuursleden en regio-vertegenwoordigers druk doende met het voeren van onderhandelingen en het maken van afspraken.

Zodra daar meer over bekend is, zal u nader worden geïnformeerd.

Voor deelname aan de boottocht over de Zuid-Hollandse plassen kunt u zich nu al (voorlopig) aanmelden. Stuur daartoe een briefkaart naar onze secretaris, met vermelding met hoeveel personen u komt. De kosten zijn nog niet bekend.

Secretariaat

Correspondentie, adreswijzigingen, aanmeldingen van nieuwe leden en overlijdensberichten altijd zenden aan onze secretaris J. Ausma, Lisztstraat 117, 2551 TC Den Haag, tel. 070-3976413.

W.G.L. Topée

ZUID-HOLLAND ZUID

Herdenking op 7 september in Roermond: VOMI-leden in Zuid-Holland Zuid, die zich tijdig hebben opgegeven voor deelname aan deze herdenking ontvangen omstreeks eind augustus hun vervoersbewijs waarop met de trein naar Roermond kan worden gereisd. De binnengekomen aanmeldingen zijn door ons secretariaat ingezonden naar de Directie Arbeidsvoorwaardenbeleid (DAVB) van het Ministerie van Defensie, de instantie die voor de gratis vervoersbewijzen zorgt. Omdat deze keer per trein in plaats van per touringcar wordt gereisd valt het onderlinge contact uiteen en is er, zoals voorgaande jaren, geen sprake van om in groepsverband naar Roermond te gaan. Ook de gebruikelijke lunchstop is door het vervoer per trein komen te vervallen. Desondanks hoopt het bestuur VOMI Zuid-Holland Zuid dat velen van deze mogelijkheid om gratis naar Roermond te gaan gebruik zullen maken om, behalve de herdenking van onze omgekomen makers, ook de hun bekende sobats te ontmoeten. Vanaf het station Roermond rijden gratis pendelbussen naar het Stadspark Hattem.

Excursies op 15 en 17 september 1993:

Het heeft heel wat voeten in de aarde gehad voordat de excursies op bovengenoemde dagen definitief waren. In brieven, die onze leden in mei en juni j.l. ontvangen hebben, werd uiteengezet dat de excursiedata 21 september en 5 oktober kwamen te vervallen. Hiervoor is vrijdag 17 september in de plaats gekomen. Het betreft de excursie gepland voor de Bernhardkazern te Amersfoort. De excursie op woensdag 15 september gaat naar de Genie te Vught. Het wegvalen van de oorspronkelijke data in Amersfoort werd veroorzaakt door een communicatiestoornis te Amersfoort en is buiten onze schuld ontstaan. Het bracht echter veel extra werk met zich mede om de excursie alsnog op poten te krijgen, hetgeen gelukt is.

Iedere deelnemer ontvangt bericht over vertrek tijden en opstapplaats.

H.C. Clasquin
Graaf Willemlaan 73
3341 CD H.L. Ambacht.

DRENTHE/GRONINGEN

De tijd schrijdt niet, maar vliegt voorbij. Zo denk je een hele periode rustig bezig te kunnen zijn met de tuin, de fiets, de cara-

van, en dan is zo'n hele lange zomer al weer voorbij.

Eind augustus is het al en over een 10-tal dagen gaan we al weer naar Roermond voor onze jaarlijkse dodenherdenking.

Ook vanuit Drenthe en Groningen gaan weer een groot aantal mensen meedoen aan de herdenkingsplechtigheid. We hadden gedacht met bussen te gaan, maar de minister heeft dit jaar de trein gekozen. U hebt inmiddels uw vervoerskaart thuis nemen we aan. Het bestuur wenst u een goede dag toe.

Onze volgende grote dag komt dan al weer in zicht. 15 oktober VETERANENDAG DRENTHE/GRONINGEN in de Johannes Postkazern te Havelte. Altijd boordevol gezelligheid. We rekenen ook dit jaar weer op uw komst. Wanneer u de persoonlijke uitnodiging in de maand september bereikt, stuurt u dan de antwoordstrook zo spoedig mogelijk retour aan het secretariaat.

Een idee! Allemaal even mee doen aan ledenwerving en we kunnen op 15 oktober a.s. ons 500e lid feestelijk verwelkomen. We zitten op 't ogenblik heel dicht tegen dit getal aan en daarom moet het met aller inspanning beslist lukken. Afgesproken?!

Uw formulier voor het aanvragen van de Veteranenpas hebt u natuurlijk al lang ingestuurd. Kwijtgeraakt? Bel ons secretariaat.

Sociale commissie. Op de jaarvergadering hebben wij u gemeld dat de coördinator voor onze vereniging Wiep Voerman om gezondheidsredenen heeft moeten afhaken.

Vanaf deze plaats willen we hem, ook namens u, nogmaals hartelijk danken voor het vele werk dat hij voor onze vereniging heeft willen doen. "We hebben onze samenwerking met jou altijd als zeer prettig ervaren Wiep en we zullen je node missen. We hopen op een volledig herstel wat je gezondheid betreft en wensen jou, samen met je gezin, alle goed voor de toekomst."

Dat was een afscheid. Nu een welkom. Ben Habich, al enige tijd namens de afd. Assen lid van het bestuur, is bereid gevonden het werk van Wiep voort te zetten. Daar zijn we erg blij mee. Eén van de peilers waarom de VOMI is ontstaan is toch wel de sociale dienst. We hebben gedacht dat we ook nu nog als oude Indiëveteranen naar elkaar moeten omzien. "Het is een belangrijke taak Ben. Nu je zo spontaan het werk van Wiep wilt voortzetten, wensen we jou heel veel wijsheid en sterkte toe in het sociale gebeuren."

Zijn adres: B.C.H. Habich, Boerakkerweg 10, 9365 TJ Niebert, tel. 05945-49503.

Schroom niet hem lastig te vallen met uw vragen en problemen.

Vanuit Assen kwam het droeve bericht van het overlijden van ons lid Auke Weima op 14 juni j.l. Auke woonde samen met zijn vrouw op de Troelstralaan 86.

Het bestuur van de afdeling Assen heeft

namens de VOMI de crematieplechtigheid op 18 juni bijgewoond.

We wensen mevrouw Weima met haar kinderen en kleinkinderen de kracht toe, in de liefde van hun naasten, dit verlies te kunnen dragen en verwerken.

J. Plat, secretaris,
Sassenbergen 71, 9531 GW Borger,
Tel. 05998-35666.

AFDELING ASSEN

De busreis naar Overloon dd. 6 juli j.l. is een groot succes geworden. Precies op tijd waren alle deelnemers in Assen aanwezig. Wij vertrokken om 07.00 uur. De hele trip verliep prima. In de bus geen roken, maar tijdens de diverse pauzes werd dat door diverse deelnemers wel ingehaald. 1e Stop in Loenen op de Overveluwe. Koffie met gebak. Dan naar Overloon, het Oorlogsmuseum. We waren er slecht 15 minuten later als ons schema aangaf. Zowel buiten als binnen een heel indrukwekkend overzicht. Daarna lunch in Grave en verder naar Oosterbeek. De Slag om Arnhem herleefde in gebouw "Hartenstein" en de begraafplaats met zijn vele geallieerde gesneuvelden toont aan, hoe hard de strijd is geweest. Tot slot naar Ommen voor ons diner en dan weer naar Assen. We hadden over de gehele dag slechts een vertering van 10 minuten. Alles dus prima geregeld door "SYPKES-reisonderneming."

De chauffeur was prima! Voor herhaling vatbaar. Er zijn al diverse suggesties, o.a. Safari-park te Arnhem; Buiten-museum te Enkhuizen enz. Allen op deze reis waren zeer positief. Jammer dat de belangstelling legenviel, n.l. 33 personen.

2 Echtparen moesten helaas wegens lichamelijke klachten afhaken, maar met hen erbij was de belangstelling toch nog wat laag. Volgend jaar verwachten wij dan ook een grotere deelname, het was nu onze 1e maal al een groot succes en dat moet dus de twijfelaars onder ons de volgende keer over de brug halen. Kom op een volgende vergadering ook met suggesties voor een te maken reis. Denk echt eens met ons mee.

B. Habich, secretaris,
afdeling Assen.

FRIESLAND

Er is nu midden in de zomer, weinig nieuws te melden. De meesten van ons genieten van hun vakantie en het is hen van harte gegund. Maar uw bestuur blijft actief al is het dan op een laag pitje.

Daar is ons monument, dat, zo u weet op 28 september onthuld zal worden. Voor de organisatie daarvan moet bergen werk worden verzet en ons bestuur helpt het stichtingsbestuur daarbij waar nodig en mogelijk.

Verder is er een voorlopige lijst van activiteiten opgesteld waaraan later de nodige invulling zal worden gegeven.

Dit ziet er als volgt uit:

- September - onthulling monument.
 Oktober - busreis naar o.a. Bronbeek te Arnhem.
 November - regionale bijeenkomst Dokkum.
 December - regionale bijeenkomst Heerenveen.
 Januari - regionale bijeenkomst Leeuwarden.
 Februari - bijeenkomst Vliegbasis.
 Maart - ledenvergadering Leeuwarden.
 April - regionale bijeenkomst Koudum.

We hebben ondertussen van enige leden een aanbieding ontvangen om een bijdrage te leveren aan onze bijeenkomsten en daar zijn we erg blij mee.

Zoals vermeld organiseren we voor onze leden op 6 oktober een busreis welke o.a. zal gaan naar museum Bronbeek te Arnhem. De kosten hiervoor bedragen f 25,- per persoon, inclusief een diner. Aanmelding moet geschieden door het bedrag vóór 15 september over te maken naar onze rekening bij de Amro Bank te Leeuwarden nr. 48.44.49.273 of op rekening 449987 bij de Postbank, onder vermelding van "busreis".

De reis kan uiteraard alleen doorgaan bij voldoende deelname. Zijn er te veel aanmeldingen dan moeten degene die zich het laatst aanmelden afvallen. Zij krijgen vanzelfsprekend hun geld terug. Alle deelnemers ontvangen begin oktober bericht.

Degene die zich hebben opgegeven voor de herdenkingsbijeenkomst te Roermond op 7 september ontvangen te zijner tijd via de secretaris een vervoersbiljet voor de trein.

Helaas zit een busreis naar Roermond er dit jaar niet in. Het vervoer per bus wordt niet meer vergoed. Te vrezin valt dat voor de meesten van ons de lange reis heen en terug per trein niet aantrekkelijk is waardoor het bezoek vanuit het noorden wel sterk zal teruglopen en dat is erg jammer. We zullen er naar moeten blijven streven om het bezoek aan dit soort bijeenkomsten aantrekkelijk te maken.

We hebben niet alleen recht op gratis, maar ook op comfortabel vervoer! We zijn tenslotte de 20 ruim gepasseerd!

**Henk Leeman,
 Emmeloord,
 05270-13792 hgg. 16717.**

LIMBURG

Statuten van de vereniging

De door de leden, tijdens de oprichtingsvergadering op dinsdag 20 april jl. te Herten (gemeente Roermond), goedgekeurde concept-statuten van de vereniging Limburg zijn inmiddels de notariële acte gepasseerd. Ook heeft reeds de inschrijving in het Verenigingsregister bij de Kamer van Koophandel plaatsgevonden.

Daarmede staat de vereniging Limburg nu dan ook als zodanig officieel te boek.

Hoe nu verder?

Het oprichten van een vereniging is één ding, het instandhouden en zo mogelijk uitbreiden is iets geheel anders en vraagt voortdurende aandacht. Het instandhouden op zich is een taak, niet slechts weggelegd voor een handjevol bestuursleden, doch voor elk individueel lid van de betreffende vereniging.

Daartoe moet echter ieder lid bewust gemaakt worden, zo hij of zij dat niet reeds is, van het belang van het bestaan van zulk een vereniging. Het is toch zeker niet alleen maar een gezelligheidsclubje dat op gezette tijden eens een middagje of avond bij elkaar komt om, onder het genot van een drankje en misschien ook nog een hapje, over tempo doelloos, het heden en eventuele toekomstplannen te praten of om zo maar een gezellige babbel op te zetten. Natuurlijk is dat aardig en leuk, ja zelfs gewenst, maar er is toch zeker meer. En juist dat meerdere daar moet elk lid zich zeer wel bewust van zijn of worden. Eén van de middelen om dat bewustzijn, c.q. die bewustwording te verdiepen dan wel te bevorderen, is het verstrekken van zoveel mogelijk informatie. Dit kan schriftelijk gebeuren, bijvoorbeeld door publicaties in ons verenigingsorgaan "SOBAT" of anderszins, maar ook mondeling op o.a. bijeenkomsten met een gast spreker of inleider, al dan niet met de mogelijkheid van discussie.

Het bestuur van de vereniging Limburg heeft gemeend dit jaar nog twee bijeenkomsten te organiseren, en om het de leden zo gemakkelijk mogelijk te maken (gezien de reistijden en de te maken reiskosten in onze langgerekte provincie) één in Noord- en één in Zuid-Limburg, en wel op woensdag 29 september a.s. te Venlo en op dinsdag 16 of woensdag 17 november te Maastricht (of omgeving).

Beide bijeenkomsten beginnen om 14.00 uur en zijn qua programma nagenoeg gelijk zodat men, wanneer men op de datum van de dichtsbijgelegen bijeenkomst verhinderd is, toch de mogelijkheid heeft om eenzelfde bijeenkomst, weliswaar iets verderaf gelegen, toch bij te wonen.

De leden ontvangen t.z.t. uiteraard nog een schriftelijke uitnodiging, met vermelding van de plaats waar de bijeenkomst zal worden gehouden en het programma voor die middag. Niet-leden zal het bestuur trachten te bereiken via de pers. Van de uitbreiding van het ledental, maar zeker ook van het aantal te houden activiteiten, zal het afhankelijk zijn de noodzaak onder ogen te zien de vereniging in afdelingen te splitsen.

Middel om te komen tot uitbreiding van het aantal leden is in de eerste plaats natuurlijk het maken van propaganda en het werven door het individuele lid zelf, maar ook door het voor elke geïnteresseerde (lieft vanzelfsprekend oud-mili-

tairen Indiëgangers) vrij toegankelijk maken voor het bezoeken en deelnemen aan onze bijeenkomsten, ja zelfs aan de vergaderingen. Met betrekking tot de uitbreiding van het aantal activiteiten en de soort daarvan, is het bestuur dankbaar voor elke suggestie.

Tenslotte behoeft het geen betoog dat het bestuur verwacht dat vele leden op dinsdag 7 september a.s. de herdenking bij het Nationaal Indiëmonument te Roermond zullen bijwonen.

**L.C. Zéguers,
 Ailbertuslaan 76, 6461 TC Kerkrade,
 tel. 045-454013.**

FLEVOLAND

Helaas de boot voor de "Sobat" No. 29 gemist, daarvoor excuses.

De Algemene Ledenvergadering op 13 maart 1993 in onze tangsi "Kolkzicht" had een kort en direct karakter. Na de opening, mochten wij onze chef staf Jan Dijkema (landelijk voorzitter) en een nieuw lid, sobat J. v.d. Leek welkom heten. Geen slecht begin voor een Algemene Ledenvergadering. Edoch de koek was nog niet op. Bij voordracht van het dagelijks bestuur werden onze sobat's Dick Bink (alg. adjunct) en Ko Majoor (bestuurslid) met algemene stemmen en applaus in het bestuur opgenomen, waarna zij plaatsnamen achter de bestuurstafel. Onze "minister van financiën" Henk Smeekes gunde een ieder een blik in de huishoudknip van VOMI "Flevoland", hetgeen zonder desastreuze gevolgen verliep. Hierna was het woord aan de voorzitter van de kascommissie, sobat Piet v.d. Berg, welke op zijn bekende wijze verslag deed, en decharge verzocht van het financiële beleid over 1992, hetgeen op spontane wijze werd verleend.

Het jaarverslag over 1992 gaf evenmin problemen en werd eveneens met algemene stemmen accoord bevonden. De verkiezing voor nieuwe leden van de kascommissie verliep wat stroever, doch sobat Jan Frijters bleek bereid deze taak te gaan vervullen.

Tijdens de rondvraag werd de uitreiking van het Draaginsigne Gewonden door sobat Frijters aan de orde gesteld. Dit naar aanleiding van de povere vertoning in het gemeentehuis te Almere tijdens de uitreiking van het insigne aan sobat Lichtenberg.

Onze "chef staf" Dijkema verklaarde dat dit elders in het land ook voorkomt, doch dat er gelukkig ook zeer positieve ervaringen zijn. Na deze nogal emotionele discussie was het woord aan onze landelijke voorzitter. In een vlotte uiteenzetting passeerden de diverse taken en doelstellingen de revue. Na een stevig applaus en een dankwoord aan het adres van onze chef staf, werd de Algemene Ledenvergadering beëindigd.

Enkele verfrissingen brachten de uitgedroogde kelen weer op peil, waarna het

"video-team" bestaande uit Paul van Gelderen en Ko Majoer, ons vergastte op hun eerste productie welke, gefuige het applaus, bijzonder in de smaak viel. Na de pauze werden wij via de videobeelden weer even teruggebracht in de kerst sfeer bij ons eindoffensief 1992 wat de nodige lachsalvo's opwekte. Wij hopen nog vaak van de videoproducties te kunnen genieten, sobat's hartelijk dank voor jullie inzet!

Emmeloord!!!!

Eindelijk was er dus op 16 april j.l. weer een flmbijeenkomst in "de Hoeksteen" te Emmeloord. Via een extra nieuwsbrief voor onze sobat's in de N.O. polder, een oproep in de pers en via radio "Flevoland" was hier aandacht aan besteed. Menige sobat uit de Flevopolder wist de weg te vinden naar de "Tangsi" in Emmeloord, hetgeen resulteerde in een praktisch volle zaal. Het was verheugend kennis te kunnen maken met de sobat's die voordien niet in de gelegenheid waren de, helaas schaarse, bijeenkomsten in de N.O. polder te bezoeken. Na de opening en het welkomstwoord was het woord aan onze filmregisseur Jac. de Wit (waarbij Aurora in het zonnetje werd gezet) en startte hij met de indringende film over de bevrijding van Indië. In samenwerking met de aanwezige leden bracht de tombola voor de penningmeester een record bedrag op, mede met een donatie van f 100,- was het voor hem een topdag. Allen hartelijk dank voor deze zeer positieve bijdrage. Als klap op de vuurpijl stelde ons aller sobat Ernst Plancius de door hem gewonnen autoradio wederom beschikbaar. Deze dag kon niet meer stuk!

Na een supersnel overleg werd voorgesteld om Jac. de Wit voor zijn inzet en enthousiasme voor VOMI Flevoland te benoemen als erelid, het voorstel werd met algemeen applaus begroet en door Jac. de Wit aanvaard. Hierna zagen wij beelden van de tweede politionele actie en de film "Een groot soldaat ging heen". Beide films riepen vele herinneringen op. Tot slot een dankwoord aan allen voor de totale inzet om deze dag tot een geslaagde dag te maken.

Op verzoek van en in overleg met het bestuur van het Comité 4/5 mei Almere, heeft VOMI "Flevoland", met een delegatie van plm. 12 man deelgenomen aan de dodenherdenking op 4 mei j.l. in Almere-Haven. De sociëteitsbijeenkomst op 19 juni j.l. verliep in de vertrouwde sfeer. Het was rustig aan de demarcatielijn en in kampong "Kolkzicht".

Op 1 juli j.l. mochten wij met een aantal sobat's gefuige zijn bij de uitreiking van het Draaginsigne Gewonden aan sobat G.P. Lievens door de loco burgemeester Tierie.

Het werd zonder meer een feestelijk gebeuren. Zo kan het dus ook in Almere! Onze videodienst zette het festijn op de band voor de bijeenkomsten en een exemplaar voor sobat Lievens.

De volgende data's liggen nu vast voor de tangsi "Kolkzicht"; de zaterdagen 7 augustus, 2 oktober, 13 november en zondag 12 december voor het eindoffensief 1993.

Voor de "buitenposten" volgt nog nader bericht. Tot ziens,

F.H.A.M. Frantzen,
tel. 036-5318972.

NOORD-BRABANT WEST

Onze voorzitter, zijn racefiets en het ziekenhuis

Tijdens een van zijn sportieve fietstochtes met zijn "racefiets" is onze voorzitter, J. Mol, in botsing gekomen met een andere fietser, die plotseling van richting veranderde.

Onze voorzitter is daardoor volledig over "de kop" geslagen en met zijn hoofd op het harde wegdek terechtgekomen met als gevolg een aantal nogal ernstige beschadigingen aan zijn hoofd en gezicht met daarbij een scheurtje in zijn schouderblad. Hij werd opgenomen in het ziekenhuis alwaar hij geen gebrek had aan belangstelling.

Gelukkig is een en ander nog vrij redelijk verlopen en thans is hij weer een poosje thuis en gedeeltelijk in functie. Wij wensen hem een voorspoedige en volledige beterschap toe.

Onze busreis naar de Kumpulan in Arnhem

Op 8 juni vertrokken we met ruim 80 personen met twee bussen voor een bezoek aan de Kumpulan en het Museum op het landgoed Bronbeek. Het was jammer dat onze voorzitter ingevolge het hierboven vermelde ongeval verstek moest laten gaan. Na een koffiestop en een korte "verdwalings" in Arnhem, arriveerden we met een lichte vertraging op het landgoed. De koffie stond reeds klaar. De deelnemers kregen ieder een toegangsbewijs voor het museum en voorts werden aan alle deelnemers duidelijk leesbare naamkaartjes uitgereikt, zodat iedereen kon lezen wie zijn buurman of buurvrouw was. Voorts kregen alle deelnemers nog wat geld terug van hun gestort bedrag. Op een aantal Vomi-kaarten plaatsten we onze handtekening met een van harte beterschap voor onze voorzitter. (Deze kaarten werden de volgende dag door mij in het ziekenhuis bezorgd.)

Na een gezellig samenzijn werd omstreeks twee uur een eenvoudige nasi-maaltijd naar binnen gewerkt en vervolgens werd het museum bezocht. Na dit museumbezoek was er nog een kort samenzijn en omstreeks vijf uur vertrokken we weer huiswaarts.

Onderweg hadden we nog een tussenstop om onze maag nog wat bij te vullen. Omstreeks half negen waren we weer op onze thuisbasis, na een geslaagde dag met onze Vomi-vrienden uit het West Brabantse land.

Bijeenkomsten najaar 1993

Nogmaals even een overzicht van onze najaarsbijeenkomsten. Alle bijeenkomsten beginnen om 13.30 uur.

1. op dinsdag 14 september in de zaal van onze sobat Aarts, Stationsstraat 37 te Zevenbergen. Het is de bedoeling dat onze Vomi-filmdienst enkele films zal vertonen.

2. op maandag 11 oktober in zaal Doornbos, Abdijstraat 26 te Breda. Op deze bijeenkomst zal de heer C.A. Heshuis uit Den Haag een "spreekbeurt" houden.

3. op dinsdag 9 november in het buurthuis "de Wieken", Gezellelaan 19a te Roosendaal. Ons bestuur moet zich nog nader beraden wat we deze middag zullen doen. Hebt u soms een goed idee? Wel, laat het ons weten.

Het verstrekken van naamkaartjes

Verschillende van onze leden en ook het bestuur worden op onze bijeenkomsten geconfronteerd met het feit dat men soms niet weet met wie men in gesprek is. Ons bestuur heeft daarom besloten om naamkaartjes te kopen en te voorzien van duidelijk leesbare namen. De deelnemers aan de busreis naar de Kumpulan zijn reeds in het bezit gesteld van hun naamkaartjes.

Aangezien de naamkaartjes nogal prijzig zijn en uitgereikt zullen worden aan hen die onze bijeenkomsten bezoeken, zou ik de bezoekers van onze bijeenkomsten die niet in het bezit zijn van een naamkaartje, vriendelijk willen vragen mij te berichten welke bijeenkomst in het najaar zij zullen bezoeken. De namen voor de kaartjes kunnen dan door mij vooraf in een uniform lettertype worden gemaakt en op de bijeenkomst worden uitgereikt. Uw medewerking wordt op prijs gesteld.

Veteranenpas, vrij treinvervoer

Roermond en open dagen veteranen

Al onze leden hebben begin juli van ons bestuur een brief ontvangen hoe te handelen inzake het aanvragen van de veteranenpas en het verkrijgen van vrij treinvervoer naar Roermond op 7 september a.s. Vomi-leden van onze vereniging Noord-Brabant West, die belangstelling hebben voor de open dag Veteranen, uitsluitend voor Koninklijke Landmacht Nieuw Guinea (en Korea-strijders), op vrijdag 17 september in de Saksen-Weimar kazerne te Arnhem, dienen zich op te geven bij de secretaris.

Adreswijziging Sociale Commissaris

Onze sociaal commissaris, de heer G. Offerman, is m.i.v. 27 juli verhuisd naar: Tolbergcentrum 143, 4708 GC Roosendaal, tel. 01650-36343.

Nogmaals kopij voor de Sobat

Wie van onze leden uit het West Brabantse land heeft nog een leuk verhaal voor de Sobat? Stuur het naar mev. M. Looyen. Zij zorgt voor de rest.

P.J.M. Looyen, secretaris,
Cameedijk 1, 4706 EG Roosendaal,
tel. 01650-60546.

NOORD BRABANT OOST

Bestuursamenstelling

Op de in Keldonk, op 29 april j.l. gehouden ledenvergadering is een nieuw bestuur gekozen, waarvan hieronder de samenstelling.

W.A.Th. van Rooij, *voorzitter*

A.P. Pennings, *2e voorzitter*

J. van der Ham, *secretaris*, De Kraan 60,

5056 EC Berkel-Enschot, tel. 013-333899

J. Swinkels, *penningmeester*, Zelt 8, 5066

PK Moergestel, tel. 04243-1452, girorek.

5123266

W.Ch.J. Wasser, *2e penningmeester*.

De heer A. Duister, als contactpersoon voor het Land van Heusden en Altena, zal, wanneer nodig, op de bestuursvergaderingen aanwezig zijn, zodat de belangen van de leden uit dat gebied ten volle kunnen worden behartigd.

J. van der Ham

Verslag van de bijeenkomst gehouden op donderdag 10 juni in "De Koppelpaarden" te Dussen.

Op deze bijeenkomst, die speciaal werd gehouden voor de leden en belangstellenden uit de regio "Land van Heusden en Altena", werd na de opening door de heer A. de Jong, het woord gegeven aan de heer A. Duister die een lezing hield over de belevenissen uit zijn militaire diensttijd. Deze lezing werd verlevendigd door het vertonen van dia's. Ook had de spreker nog tastbare herinneringen uit die tijd meegebracht, onder andere zijn koffer, een handgranaat (uiteraard zonder de gevaarlijke inhoud), zijn zakboekje, koppel (niet meer geschikt voor het bij ons zichtbare "buikje") en andere zaken.

Zijn uiteenzetting over de tijd door hem in het voormalig Nederlands Indië doorgebracht, was weliswaar zijn persoonlijke belevenissen, maar voor de aanwezige Oud Militaire Indiëgangers waren er veel herkenbare punten in zijn betoog zodat de lezing op ieder hummer van toepassing had kunnen zijn.

Een boeiend verhaal, afgesloten met een ten tonele gebrachte militair, compleet met wapen, daarmee symboliserend het werk dat door ons in de tropen, speciaal "het op wacht staan", werd verricht.

Een succesvolle lezing, tevens een hommage aan het overleden bestuurslid Jan Nieuwkoop.

Het was een aangename verrassing dat mevrouw Nieuwkoop de moed had kunnen opbrengen deze avond, zo kort na het overlijden van haar echtgenoot, in ons midden te zijn.

Na de lezing werd door de heer S.A. Lapré, Ridder WWO, nog een korte lezing gegeven over de situatie in het voormalig Nederlands Indië ten tijde van ons verblijf aldaar.

Al met al een geslaagde avond en zeker voor herhaling vatbaar.

J. van der Ham

V.O.M.I.

takeo

Sociale Commissie

De aanvragen voor bijdragen voor fruitmandjes, bloenstukjes en graftakken blijven spontaan binnenkomen. Om hieraan te kunnen blijven voldoen zou ik u allen met klem willen verzoeken zoveel mogelijk VOMI Kerst- en Nieuwjaarskaarten bij uw Verenigings Secretaris te bestellen zodat de kas van het Fonds Sociale Zorg weer wat gevuld raakt.

Het is wel wat vroeg, maar hebben is hebben!

Allen bij voorbaat heel hartelijk bedankt.

V.B.

ZEELAND

Van een stormloop op de veteranenpas in Zeeland kan men nog niet spreken. Na de bijvoeging, in Sobat van juni j.l., van het aanvraagformulier veteranenpas heeft momenteel één derde van onze leden deze aangevraagd. De geografische belemmeringen in onze provincie ten opzichte van het treinvervoer spreken hier wel degelijk mee. Bij de aanvragers speelt de gedachte, dat de pas in de toekomst ook semi-commerciële mogelijkheden zal bieden.

Roermond 7 september a.s. Na ontvangst van de officiële regeling besloten wij deze in verkorte vorm aan onze leden toe te zenden. Door middel van een antwoordstrook kon men zich aanmelden voor vrij vervoer. Enkele leden geven er de voorkeur aan, in gezelschap, enkele dagen in Limburg te verblijven. Deze gaan met eigen vervoer i.v.m. de vaak moeilijke bus-boot-trein verbinding.

Het ledental groeit nog steeds, we naderen de 250 leden en willen dit niet ongemerkt voorbij laten gaan. Het valt ons op dat vele, zo juist aangemelde leden, van het bestaan van VOMI niets weten. Hier ligt een belangrijke taak voor allen, **maak bekendheid over de V.O.M.I. bij kennissen of oude makkers en maak ze lid.**

Donderdag 1 juli werd aan dhr. R.M. Kunst uit Goes het draaginsigne gewonnen uitgereikt door Burgemeester drs. van der Zaag. Namens het bestuur proficiat voor deze erkenning.

Wat betreft de vergoeding "Busreis 7 september 1992" door Defensie is hier nog steeds niet aan voldaan: dit ondanks aandringen van het algemeen bestuur V.O.M.I. Nederland.

J. Kloet,
Veldzichtweg 4,
4456 RN. Lewedorp.

In de Sociale Commissie heeft zich in de vereniging Drenthe/Groningen een wijziging voltrokken. De heer W. Veerman, een zeer bekwaam medewerker en bijzonder bij het werk van de Commissie betrokken, heeft om gezondheidsredenen zijn taak binnen de Commissie overgedragen aan de heer B.C.H. Habich, Boerakkerweg 10, 9365 TJ Niebert, tel. 05945-49503 - Zie het verenigingsnieuws Drenthe/Groningen -.

De heer G. Offerman van de Sociale Commissie Brabant West is m.i.v. 27 juli verhuist en woont thans: Tolbergcentrum 143, 4708 GC Roosendaal, tel. 01650-36343.

IN MEMORIAM

In gepaste stilte en met grote eerbied brengen wij een laatste Ere-saluaat aan:

C.Y. van Klink	Roelofarendsveen
J.F.K.Z. Visser	Venlo
F. Verhoeven	Amsterdam
H.C. te Slaa	Amsterdam
G. Weijtes	Arnhem
P.C. van Rosenberg	Tilburg
H. de Boer	Blesdijke
P.G. van Rosenberg	Tilburg
P. van den Hurk	Helmond
H. Repko	Voorburg
H.G. Beltman	Deventer
A. Weiman	Assen
J.G. Muller	Zelhem
L.H. Bout	Schiedam
P.G. Smeets	Belfeld
M. Drijver	Lecuwarden
J. van de Graaf	Lekkerkerk
H.J. Bouwman	Dedemsvaart

Moge ons aller oprecht medeleven en de warmte en liefde van uw naasten u de kracht en de moed geven dit verlies te dragen.
V.B.

ATTENTIE

Sterfgevallen onder onze sobats moeten worden gemeld bij de secretaris/leden-administrateur van de vereniging waarvan men lid is. Deze draagt dan zorg dat het bericht wordt doorgegeven aan de algemene ledenadministrateur, die op zijn beurt de voorzitter van de Sociale Commissie informeert.

Hoogeveen 6 april 1993

In de Sobat van juni stond al een artikel van de hand van R. Grit, over de bijeenkomst in het gemeentehuis van Hoogeveen voordat de onthulling plaats vond van het gezamenlijk monument van oorlogsslachtoffers in Hoogeveen.

Als vervolg daarop nu een verslag van de plechtige onthulling van het monument welk is geplaatst voor de ingang van de Algemene Begraafplaats aan de Zuiderweg in Hoogeveen.

Na de bijeenkomst vond een groot deel van de 300 nabestaanden en genodigden in de stromende regen een goed plaatsje bij het monument en werden wij door ambtenaren van de gemeente voorzien van een paraplu.

Als eerste mocht één der initiatiefnemers- en VOMI lid, de heer A. Mensen een gedicht voordragen van wijlen Kapitein J. Ottersberg van het 1e Bataljon Gemietroepen van de 7 December Divisie, één der ontwerpers en tekenaar van het ereveld Menteng Poeloe in Djakarta.

HERINNERING

Als kringen welk een plotseling geworpen steen

Vergolven op het stille watervlak.

Tot na een korte wijk, het spiegelt strak

En onbewogen het zonlicht als voorheen.

Gevoelden wij, toen weer de dood verscheen,

't gebaar waarmee hij door de rijen brak.

Slechts even als een wrange pijn die stak,

Doch bleek vervaagde en geheel verdween.

Want het leven riep, waarin men 't vele leed

Te snel voorbij laat gaan en 't liefst vergeet

Hoe eens een zwart verdriet ons schreien deed

Maar soms is 't of Uw beeld weer voor mij staat.

En alles in een droom herleven gaat,

Als 'k denk aan U, mijn dode kameraad.

Daarna hield de heer A. Mensen een dodenappél door het noemen van de teksten en de namen van de gevallen die op de 3 plaquettes van de sokkels staan vermeld.

Met eerbied gedenken wij hen die hun leven lieten in het voormalige Nederlands-Indië in de jaren 1945-1950.

Hendrik Guichelaar	30-08-1925	- 27-08-1947
Hendrik Kroezen	16-02-1925	- 25-10-1947
Jacob Leijssenaar	29-06-1926	- 20-09-1948
Hendrik Pol	31-01-1918	- 31-07-1947
Roelof Snijder	10-11-1928	- 02-08-1949
Hendrik Wams	19-03-1926	- 19-08-1948
Jan van 't Wout	04-03-1917	- 15-02-1947

Uit de nieuwsbrief

Stichting Veteranen-Platform Centrum '45

Centrum '45 in Oegstgeest is in 1973 opgericht voor de medisch-psychologische behandeling van verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen uit de Tweede Wereldoorlog. Het Centrum is nu ook opengesteld voor militairen veteranen uit de perioden na de Tweede Wereldoorlog. Wie een beroep wil doen op het behandelingsaanbod van Centrum '45 moet in beginsel in aanmerking komen voor erken-

ning volgens een van de specifieke wetten: Wet Buitengewoon Pensioen verzetsdeelnemers (WBP), Wet Uitkering Vervolgings-slachtoffers (WUV) of Wet Uitkering Burgeroorlogsslachtoffers (WUBO). Ook partners en volwassen kinderen van deze personen kunnen in bepaalde gevallen in behandeling komen. De behandeling is voornamelijk psychotapeutisch. Naast een kliniek van 24 bedden biedt Centrum '45 poliklinische- en dagbehandeling. Diverse vormen van individuele en groepstherapie zijn mogelijk, inclusief creatieve, bewegings- en sociotherapie.

Clënten kunnen zich direct dan wel via hun huisarts of een andere hulpverleningsinstantie aanmelden. Er is telefonisch spreekuur van maandag tot en met vrijdag van 10 tot 11 uur. Adres Centrum '45 is Rijnzichtweg 35, 2342 AX Oegstgeest, tel. 071-155242.

Aangezien het nog niet geheel duidelijk is welke instantie de kosten voor haar rekening neemt in geval veteranen zich melden voor behandeling bij het Centrum '45, is het verstandig dat zij zich eerst melden bij de Stichting Dienstverlening Veteranen, Maliebaan 83, 3581 CG Utrecht, tel. 030-333311/319055.

Ver van huis vielen voor onze vrijheid

Albert Albino (U.S.A.A.F.)	29-11-1943
Edward Oliver Deveson (R.A.A.F.)	25-03-1944
George Ketchen Graham (R.C.A.F.)	31-03-1945
Jack Norman Holmwood (R.A.F.)	25-03-1944
William James Sander (R.A.F.)	25-03-1944
Alec Arthur Stanbridge (R.A.F.)	25-03-1944
Wilfred Still (R.A.F.)	25-03-1944
Richard Thomas Styles (R.A.F.)	31-03-1945
Cyril Talby (R.A.F.)	25-03-1944
John Lane Tillman (R.A.F.)	25-03-1944

Bij het vervullen van hun militaire plichten zijn voor ons vaderland gevallen.

Lambertus Bennink	25-12-1920	- 10-05-1940
Jan Knegt	19-09-1914	- 13-05-1940
Jan Knoops	24-01-1908	- 13-05-1940
Maarten Kuiler	09-12-1919	- 14-05-1940
Roelof Lubberts	10-02-1907	- 12-05-1940
Hendrik Jan Oosterhuis	10-10-1920	- 05-07-1940
Simon Polak	03-06-1912	- 13-05-1940
Gooitzen Warmels	04-04-1919	- 12-05-1940
Jan Weemstra	13-04-1918	- 06-07-1943

Wij gedenken hiermee ook onze verzetsstrijders en alle anderen die door oorlogsomstandigheden in de jaren 1940-1945 hun leven verloren.

Vervolgens blies de heer Nijmeijer van de Hoogeveense muziekvereniging "Wilhelmina" op zijn trompet het signaal "Taptoe" en werd er twee minuten stilte in acht genomen, met daarna het signaal "Reveille".

De onthulling vond plaats door het wegnemen en opvouwen van de Nederlandse vlag door burgemeester S. Faber van Hoogeveen, de heer H. van 't Hul secretaris van de Historische Kring, de heer B. Hendriksen, oudverzetstrijder, en de heer A.P. Hagenbeek, voorzitter van de VOMI afdeling Hoogeveen.

Daarna werd er door burgemeester Faber, namens het gemeentebestuur bloemen gelegd bij alle drie de sokkels en door de heer H. van 't Hul namens de Historische Kring. Het echtpaar Groenwold, als nabestaanden, legden een krans bij het monument namens de VOMI afdeling Hoogeveen. Verder werden er bloemen gelegd door andere nabestaanden en betrokkenen.

Onder het signaal "Wilhelmus" werd de Nederlandse en Hoogeveense vlag, die halfstok hingen, in top gehesen door mede initiatiefnemer en VOMI lid de heer J. Winkel en de heer A. Aalders, vice voorzitter van de Historische Kring.

De plechtige onthulling werd besloten met een defilé van alle aanwezigen en een ieder ging huiswaarts met een goed gevoel in hun hart, want op 6 april 1993 was er recht gedaan aan vele gesneuvelde jongens uit de gemeente Hoogeveen en aan de geïllieerde vliegtuigbemanningleden.

A. Mensen
Roerdomp 107
7905 ED Hoogeveen
tel. 05280-65292

Met een troepentransportschip naar Indië

Zeeziekte is erg, maar zonder tabak.....

Allen zijn aan boord. Om 5 uur komt de boot los. Onder de tonen van ons volkslied brengen 3 sleepboten de "Klip" in beweging en langzaam begint de grote reis. De jongens hangen en zitten overal. 't Is een gezwaai en geschreeuw van belang. Overal staan mensen te wuiven. Zo is ons vertrek uit Amsterdam.

Even over 5 varen we het IJ op. Enkele bootjes met achterblijvenden zwermen nog om de "Klip". Heftig gezwaai totdat de bootjes terug draaien en alleen de sleepboot ons nog begeleidt.

Sloepenrol

Direct worden we in de scheepsfeer opgenomen door de "sloepenrol". Eerst wordt door de over het hele schip aanwezige luidspreker-installatie bekend gemaakt, dat sloepenrol zal gehouden worden. Algemene aanwijzingen worden gegeven en na het alarm, 6 korte en 1 lang belse signaal moet iedereen, ook de bemanning, aan dek komen met zwemvest.

Allen worden ingedeeld in ploegen die bij een boot of een stel vloten horen. Een scheepsofficier geeft aanwijzingen en een algemene uitleg. Veel is er niet aan te begrijpen en na een kwartiertje komt het signaal "alles veilig". De zwemvesten gaan weer op de bedden en de onderlinge kennismaking wordt voortgezet.

Om 7 over 7 trekt de sleepboot ons de grote sluis te IJmuiden binnen. We meren tegen de N. kant. Het vrij talrijke publiek mag daar niet komen en staat dus op de Z. kant te roepen en te zwaaien naar de jongens aan boord over de smalle strook water die hen scheidt. Spreekkoren worden aan beide kanten gevormd om namen over en weer te brullen. Verheugde gezichten en verhoogde zwaai-activiteiten als weer een verbinding tot stand gebracht is. Ondertussen wordt aan de N. kant een loopplank uitgelegd, waarna de Lt. Gen. Kruls de Minister van Oorlog en hun gevolg de boot verlaten.

Op zee

Om kwart over 9, 't is al donker, verdwijnt de schim van de grote sluisdeur en de weg naar Indië ligt open. De sleepboot trekt aan en langzaam begint de "Klip" in beweging te komen.

De sluismuur met familie en vrienden wordt al vager. Nog wat geroep en een stilte valt. Dus dat is het afscheid. 't Is zo moeilijk te realiseren dat je voor een paar jaar Holland niet zult zien.

De een reageert stil, de ander luidruchtig, de een denkt aan z'n ouders, z'n meisje, z'n vrouw, de ander denkt aan de reis. Port Said, Indië, misschien aan zijn broer die bij de L.I.B.'s is en die hij daar zien zal. Zo heeft ieder genoeg met zichzelf te doen voorlopig. De meesten wachten nog

tot de sleepboot teruggaat en later de lichten van IJmuiden in het donker verdwenen zijn. Dan gaan ze hun bagage wat opruimen en kruipen voor de eerste keer op hun nieuwe bed. De vermoeningen en emoties van de dag zijn genoeg om de meesten direct te doen inslapen. Als ik tenminste tegen 11 uur even bij de jongens van m'n sectie ga kijken, is er niet één meer wakker. Aan de gezichten te zien dromen ze van Holland en beleven ze deze dinsdag nog eens opnieuw.

Woensdagmorgen bij de reveille moeten de meesten dubbel hun ogen uitwrijven en eerst eens goed rondkijken. Gauw zijn ze weer "bij". Wind en golven doen hun werk en de "Klip" lijkt wel een "schommelschuitje". Enkele slachtoffers vallen al en Neptunus krijgt z'n eerste offers te incasseren.

Bij het wassen blijkt, dat het water zeewater is, dat zeep hier geen schuim geeft en dat scheren zonder schuim niet gaat. Met een kroes zoetwater uit de drinkwaterkraan gaat het beter.

Als ieder zo goed mogelijk schoon is en zijn onthijt verwerkt heeft, komt de algemene verkenning van het schip. Daarbij worden soms oude kennissen ontdekt, die bij een ander onderdeel terecht gekomen zijn.

Polderse praatjes op de Indische Oceaan

Gisteren heb ik zelf al verschillende oude vrienden uit Glasgow en Wolverhampton ontmoet. Een van de eersten die over de loopplank kwam, was ook een Poldernees. Misschien in Polderse ogen geen echte maar iedereen kent Frits Dröge toch wel. Laten we nu net nog "kop aan kop" komen te liggen ook. "Hoe bestaat het", zou je zeggen, maar toch is het leuk in de Indische Oceaan nog eens over de Polder te kunnen praten.

Om 10 uur passeren we het lichtschip "East Goodwin" de Engelse kust duikt op en om 11 uur zie ik voor de tweede maal de haven van Dover. De eerste keer was vorig jaar juli, toen we via Ostende-Dover naar Engeland gingen.

Zeeziek

Verder gaat het langs de krijtrotsen. Een wrak voor de kust roept even een herinnering op aan de strijd om Engeland. Ondertussen wordt de zee ruwer en als ik het ruim, waar m'n soldaten liggen bin-

Over de noodzakelijkheid der troepenverschepingen naar Indië kan men verschillend denken. Hoe men echter tegenover deze zaak staat, het blijven "onze jongens", die naar de Oost gaan. Velen zullen hen op hun reis in gedachten vergezellen en velen zullen dus ook met belangstelling vernemen, hoe ze het hebben onderweg. Sergt. C.J. Taillie schrijft ons daarover het een en ander.

nenga, komt een bedompte zure lucht me tegen. Gauw rechtsomkeert, anders krijg ik het ook te pakken. 't Is uitstel van executie, want als ik de eetzaal inga om te eten overvalt de zware warme etenslucht me en ik moet benen maken om bij de reling te komen. Met weemoed denk ik aan de heerlijke rijst met kerry, die me 's middags nog zo goed gesmaakt had.

Vijf minuten later voel ik me zoveel beter, dat ik het nog een waag te gaan eten. Waarachtig het lukt. 't Blijft er in. Maar aangezien je beter in je kooi kunt liggen dan al die ellende aan dek te aanschouwen, ben ik direct onder de wol gekropen. Genoeg daarover, mijn persoonlijke gevoelens zullen de lezers niet zo zeer interesseren dan de lotgevallen van het "algemeen".

Woensdagmiddag om 12 uur had de boot 192 mijl afgelegd (Iedere dag om 12 uur wordt de positie bekend gemaakt en daarbij het aantal afgelegde mijlen in de afgelopen 24 uur).

Tabak is een ding van belang

Donderdag is de zee wat kalmer geworden. Af en toe komt het zonnetje de boel wat opvrolijken. Langzamerhand raken velen over de zeeziekte heen. Het wordt druk op het promenadedek en als om half 12 de Cadi-rantsoenen uitgedeeld worden maakt ieder wat met de toestand verzoend. Cadi (Cantinedienst) heeft goed voor ons gezorgd, 80 sigaretten, 6 sigaren, 2 doosjes lucifers, een reep en een stuk toiletzeep.

't Lijkt veel, maar met de rokerij is het toch zuinig aan. Weinig dienst, dus veel tijd om te roken.

's Middags is er weer sloepenrol en dat is buiten het passeren van enkele schepen alles wat die dag gebeurt. Net 's middags nog. Enkele muziekinstrumenten zijn te voorschijn gekomen en in minder dan geen tijd is er 'n "band" op het promenadedek. Zelfs een Groot-majoor met zijn "mook" is van de partij.

Da's nou Spanje

Vrijdagmorgen komt de Spaanse kust in zicht. Wat hoge bergen in een nevel. We

vervolg op pagina 23

Op 25 mei 1993 is het Monument gesneuvelde Indië-militairen in Emmen onthuld

Ingezonden door M.E.R. de Boer uit Emmen

"Het is goed dat de huidige generatie kennis neemt van de verschrikkingen, die zich kort na de capitulatie van Japan in het verre Indië en Nieuw-Guinea hebben voorgedaan. Dulzenden jonge militairen lieten in die landen het leven voor het herstel van de vrede.

Dat er in de jaren daarna niet of nauwelijks aandacht is geschonken aan hun heroïsche daden is een miskening van hun trouw en inzet voor het vaderland."

Dat zei dr. P.B.R. de Geus, oud-minister van Defensie en voorzitter van de stichting Dienstverlening Veteranen in Emmen.

Hij onthulde bij de begraafplaats tussen de Kerkhoflaan en de Kapelstraat het monument ter nagedachtenis van dertig in het voormalig Indië en Nieuw-Guinea gesneuvelde militairen uit Zuidoost Drenthe. Het gedenkteken, vervaardigd door de Meppeler kunstenaar Onno de Ruyter, is met steun van de provincie, de negen gemeenten in Zuidoost-Drenthe en het bedrijfsleven van de grond gekomen. Het initiatief is afkomstig van de stichting Monument Gesneuvelde Indië militairen

1945-1962 onder aanvoering van de Slener J. Achterhof.

De Geus zei grote waardering te hebben voor het werk van de stichting. Hij bracht in herinnering, dat vlak na de capitulatie van Japan zo'n 200.000 militairen, waaronder 130.000 dienstplichtigen naar Indië en Nieuw-Guinea waren gestuurd om daar het gezag te herstellen. Nationalistische groeperingen dreigden die landen in een nog grotere chaos te storten. In de strijd tegen die groeperingen lieten volgens De Geus in totaal 6000 militairen het leven, onderwie dertig uit de negen gemeenten in Zuidoost-Drenthe.

"Het monument is een eerbetoon aan hun

dr. P.B.R. de Geus

inzet en moed om hun landgenoten te bevrijden van de wreedheden, die tegen hen werden begaan. Wij dienen hen die daarvoor het leven lieten met eer te blijven gedenken," aldus De Geus.

Lovende woorden aan het adres van de stichting om het gedenkteken in Emmen van de grond te krijgen waren er ook van de Drentse gedeputeerde Marga Kool en burgemeester Ton Lensen van Emmen, die sprak namens de negen gemeenten in Zuidoost-Drenthe. De ruim 400 genodigden, die de onthulling van het monument bijwoonden en waartoe ook Drenthe's commissaris van de Koningin M. de Boer behoorde, waren in de Zuidoosthal namens het stichtingsbestuur verwelkomd door Trees van den Bergh. Voorzitter Achterhof dankte de provincie, de gemeenten en het bedrijfsleven voor hun bijdrage aan het monument, waarvoor zo'n 80.000 gulden op tafel is gelegd.

Gepaste muziek

Het trompetkorps van de cavalerie zorgde bij de onthulling van het gedenkteken onder leiding van kapelmeester adjudant J.H.D. Donders voor gepaste muziek. Velen legden bij het monument kransen en bloemen. Met een défilé werd de plechtigheid, die veel belangstelling trok in het centrum van Emmen, afgesloten.

Met een troepentransportschip naar Indië

vervolg van pagina 22

zeggen tegen elkaar: "da's nou Spanje" en voelen ons lichtelijk teleurgesteld. Geen Carmen, geen Don Quichotte, zelfs geen Franco. Toch is het Spanje, Jammer dat we geen kijkje achter die bergen kunnen nemen.

Voor we ons verder kunnen verdiepen in de dingen die we eventueel zouden kunnen meemaken in Spanje, horen we een gebul van stuurboord. Inplaats van onze fantasieën komt een vliegtuigmoederschip. Een groot raar model schip. Met een kijker kan ik de vliegtuigen zien staan. De vleugels langs de romp om meer ruimte te krijgen. Een paar torpedojagers kruisen in de buurt.

Als vredige tegenstelling varen enkele tientallen vissersbootjes in onze gezichtskring rond. Een grote tankboot kruist onze koers.

Tijdpassering

Ondertussen is bij de soldaten een drang naar ontspanning gekomen. Bij iedere

compagnie is een R.A.O.-officier aangesteld. Hij zorgt voor het uitdelen van schaak-, dam- en kaartspelen. Een bibliotheek wordt geopend. Touwtrekwedstrijden georganiseerd. Zelfs wordt iedere dag een "sweepstake" gehouden. Tegen inzet van een sigaret kan ieder 's morgens raden naar het aantal afgelegde mijlen. De winnaars verdelen de sigaretten. Niet onaardig. Iedere dag tegen 12 uur hangt er een zekere spanning over het hele schip. Als de uitslag door de versterker-installatie is bekend gemaakt volgen nog diverse discussies. Verliezers die de stuurman ter verantwoording willen roepen enz., maar het doel, "ontspanning" is bereikt.

C.J. TAILLIE

wordt vervolgd

WIM'S MILITARIA'S

BOEK/FOTO/MILITARIA

INFO:

POSTBUS 6129

3002 AC ROTTERDAM

TEL. 010 - 437 89 63

"Dank jullie wel!"

Geachte redactie,

Toen ik in nummer 28 van SOBAT een oproep deed om mijn oude dienstmakers van de werkplaats 713 en 719, na 43 jaar nog eens te ontmoeten, had ik er geen notie van wat deze oproep teweeg zou brengen.

Een langzame start groeide uit, wat mij en iedereen niet had verwacht.

Bijna allemaal heb ik ze, dank zij de oproep, kunnen opsporen met als resultaat dat wij op 25 augustus a.s. een reünie organiseren.

Zo zie je maar: voor een probleem, groot of klein, moet je bij de V.O.M.I. zijn.

Mijn dank voor uw medewerking, groetend,

SEF AARTS,

"Naar het leger getekend"

Delft, juli 1993

Van 12 augustus t/m 21 november 1993 is in het Legermuseum te Delft de tentoonstelling "Naar het leger getekend" te bezichtigen. Zo'n 50 tekeningen en aquarellen (19e en 20e eeuw) uit het prentenkabinet van het museum zullen getoond worden.

In de loop der tijd hebben verscheidene Nederlandse kunstenaars zich bezig gehouden met het militaire genre. Het Legermuseum bezit een grote collectie tekeningen en aquarellen van deze kunstenaars, die doorgaans alleen voor studietoelinden wordt geraadpleegd. Naast artistieke kwaliteit hebben de werken, door hun oog voor detail, een grote documentaire waarde.

De bekendste kunstenaar bij wie deze combinatie van gedetailleerde uniformkennis en artistieke vaardigheid aanwezig is, is Jan Hoyne van Papendrecht (1858-1933). Zijn aquarellen en tekeningen zijn vaak voorstudies voor olieverfschilderijen.

Kunstenaars als W.C. Staring (1847-1916), M.H. van Tilburg (1877-1957) en J.W. van Oorschoot (1875-1952) correspondeerden met hem over uniformkundige zaken. Ook van hen zijn aquarellen te bezichtigen.

De jongste kunstenaar van wie schetsen in de expositie zijn opgenomen is Thom Vink (1965). Hij verbleef in 1991 twee weken bij het Nederlandse Genie Hulpbataljon in Noord Irak, om in opdracht van het Legermuseum een aantal schilderijen en tekeningen te vervaardigen.

Bij het samenstellen van de selectie is vooral gelet op de diversiteiten binnen het genre. Wat de kunstenaars verbindt is het feit dat zij, naast hun interesse in bijvoorbeeld het uniformkundige aspect, aandacht hebben voor de persoon in het uniform, de militair als individu.

Naast eerder genoemde kan men ook werken zien van O. d'Aumerie (1865-1962), A.M. Luyt (1879-1951), S. Le Poole (1910-1986), E.A. Hof (1914), C.G. Boode (1914-1988), A. Beerhorst (1918), F.J.H.Th. Smits (1915).

Opening Veteranen Informatie Punt (VIP)

Op 16 augustus 1993 opent prof. dr. P. Thoenes het Veteranen Informatie Punt in het Legermuseum te Delft. Het VIP is een samenwerkingsproject van het Leger-

museum en de Stichting Dienstverlening Veteranen te Utrecht.

Veteranen, gewezen militairen die hebben gediend onder oorlogsomstandigheden (ook bij de koopvaardij), kunnen binnenkort met hun vragen terecht bij het Legermuseum. Dat geldt ook voor hun familie, voor hulpverleners, wetenschappers of algemeen geïnteresseerden.

Er is veel documentatie beschikbaar over de periode 1945 (het uitroepen van de Republiek Indonesië) tot 1962 (de overdracht van Nieuw-Guinea). In de startfase van het VIP ligt de nadruk op de jaren tussen 1945 en 1950, toen duizenden Nederlandse en Nederlands-Indische militairen betrokken raakten bij de onafhankelijkheidsoorlog in het huidige Indonesië. In de toekomst zal het onderzoeksveld geleidelijk worden uitgebreid vanaf het begin van de Tweede Wereldoorlog (1940) tot en met de diverse VN-operaties waaraan Nederlandse militairen hebben deelgenomen.

Sinds januari 1993 is de heer J.G.F. Draak in Delft actief bezig met de voorbereidingen. Een inventarisatie van de bestaande collectie leverde 150 tijdschrifttitels op. Bovendien heeft hij een indrukwekkende verzameling topografische kaarten van Nederlands-Indië toegankelijk gemaakt. Verder omvat de collectie literatuur, dagboeken, foto's, tekeningen, pamfletten, affiches, correspondentie en allerhande drukwerk.

Ook dit materiaal wordt voor het publiek ontsloten.

Het is de bedoeling dat de totale collectie door aankoop en schenking wordt uitgebreid. Enerzijds om materiaal over de Nederlandse veteranen te bewaren en voor iedereen toegankelijk te maken, anderzijds om geïnteresseerden de gelegenheid te bieden het verleden op een verantwoorde manier vast te leggen of te bestuderen.

Er is bij het VIP ook informatie aanwezig over mogelijkheden bij andere bibliotheken, archieven, musea en wetenschappelijke instellingen. Het VIP heeft dan ook een duidelijke verwijzingsfunctie omdat men de bezoeker zoveel mogelijk informatie wil bieden. Overigens wordt daarbij uitgegaan van de zelfwerkzaamheid van de geïnteresseerde bezoeker van de studiezaal. Boeken en documentatie kunnen alleen ter plekke worden bestudeerd.

Na 16 augustus 1993 is het Veteranen Informatie Punt (VIP) in Delft geopend voor het publiek. Op dinsdag- en vrijdagmiddag kan men na telefonische of schriftelijke afspraak bij de heer Draak terecht (tel. 015-150532, b.g. 015-150512).

- NAGEKOMEN BERICHT -

Onthulling plaquette tandheelkundige diensten

Ter nagedachtenis aan de omgekomen sobats van de TANDHEELKUNDIGE DIENSTEN in het voormalig Nederlands Indië zal op 10 september a.s. bij het Nationaal Indië Monument te Roermond een plaquette worden onthuld.

De sobats, nagelaten betrekkingen en genodigden, die deze plechtigheid zullen/willen bijwonen, worden verwacht in het Cultureel Centrum "Herteheym", op ongeveer 10 minuten loopafstand van het monument.

Omdat bij het ter perse gaan van "SOBAT" het tijdstip van samenkomst en onthulling de redactie niet bekend was, wordt voor inlichtingen verwezen naar de heer Aad Ouwendijk, Lindenhof 96, 5671 GV Nuenen, telefoon 040-836789.

Wijziging secretariaatsadres vereniging Utrecht/'t Gooi

"Het secretariaatsadres van de vereniging Utrecht en 't Gooi is, wegens verhuizing van de secretaris, de heer A.J.B. Martens, met ingang van direct gewijzigd in: Chico Mendesstraat 67, 3573 AW Utrecht".

SOCIALE COMMISSIE-V.O.M.I.

Voorzitter
Victor C. Brijde
117 van Nijenrodestraat
2587 RL 's-Gravenhage
tel. 070 - 3280198

Vice Voorzitter
J. Vrolijk
309 Generaal Spoorlaan
2285 TJ Rijswijk-ZH
070-3943048

Districts Coördinator
West Nederland
C. Ph. van Buuren
332 Pr. Beatrixlaan
2273 XX Voorburg

Friesland
Th. Twijnstra
314 Zernegroen
8935 KP Leeuwarden
tel. 058 - 888092

Overijssel
J. Timmer
28 Valeriusstraat
7804 CP Almelo
tel. 05480 - 19436

Drenthe/Groningen
W. Veerman
119 Graverlanden
9407 JS Assen
tel. 05920 - 41733

Veluwe
H.J. Flamedijk
268 Vuurdoornstraat
8171 KB Vaassen
tel. 05780 - 3182

Rivierland
G.W. Soetekouw
26 Gerstestraat
6617 CH Berghagen
tel. 08873 - 1986

Oost Nederland
J. Bakker
25 Schoolstraat
7471 WS Goor
tel. 05470 - 74574

Brabant Goet/Limburg
N. den Hollander
218 Staringstraat
5343 GL Oss
tel. 04120 - 25109

Brabant West
G. Giffman
27 Susannedijk
4707 WN Roosendaal
tel. 01650 - 36343

Utrecht
W.J. Scholten
99 Corneliustaan
3708 XD Zeist
tel. 03404 - 56838

Zuid Holland Noord
K.E. Müller
Eisenhorst 88
2742 CN Waddinxveen
tel. 01828-30284

Zuid Holland Zuid
J.H. van Brougal
187D Roderdamsweg
3332 AG Zwijndrecht
tel. 078 - 126752

Noord Holland
J. Hammen
20 Egelantierlaan
2015 KJ Haarlem
tel. 023 - 240010

Flevoland
F.H.A.M. Franzen
13 Overgriend
1356 AE Almere
tel. 036 - 5318972

Zeeland
W. Eleveld
22 Rembrandtlaan
4532 HR Turnhouten
tel. 01150 - 14911 / 84236

Beheerder Fonds Sociale Zorg
J.G. Huijgen
60 Beemd Gras
2804 NV Gouda
tel. 01820 - 33330
postgto 61.31.84.4

Propaganda Fonds Sociale Zorg
Mw. J.M. Holwijn
13 de Goede Hoop
2021 AP Haarlem
tel. 023 - 253058

Coördinatie / secretarisse
Mw. A.W. Zeringe - Edens
31 van Sandickstraat
7711 HW Nieuwekousen
tel. 05286 - 1281

Spaart s.v.p. alle soorten postzegels, gebruikt of ongebruikt voor het Fonds Sociale Zorg en stuurt ze naar Mw. Jac. Holwijn, De Goede Hoop 13 2021 AP Haarlem, tel. 023-253058.

V.B.

Wijzigingen deze pagina (voor het oktobernummer) uiterlijk 20 september 1993 opgeven.

DOELSTELLINGEN

Behartigen van ideële, materiële en immateriële belangen van de oud militairen Indië- en Nieuw Guineagangers die bij de Nederlandse strijdkrachten in het voormalig Ned. Oost Indië, thans Indonesië hebben gediend.

Behartigen van de belangen van hun weduwe en wezen alsook van de nagelaten betrekkingen van hen die als direct gevolg van militaire dienstverrichtingen om het leven kwamen of van hen, die tangevolge van dienstverrichtingen invalide werden.

Herdenken van hen die gevallen zijn tijdens militaire dienstverrichtingen alsmede van hen, die tijdens of ten gevolge van internering, krijgsgevangenschap, ziekte of ongevallen in of door de militaire dienst zijn overleden. De vereniging tracht het gestelde doel, los van elke partijpolitieke richting, levensovertuiging of religie te verwezenlijken.

De vereniging staat open voor samenwerking, onder behoud van onafhankelijkheid, met verenigingen die zich op overeenkomstig terrein als de V.O.M.I. bewegen en aanverwante doelstellingen nastreven.

Het bestuur is van mening dat de V.O.M.I. open moet staan voor allen die gediend hebben bij de Nederlandse strijdkrachten in het voormalig Nederlands Oost Indië, thans Indonesië met toepassing van de bovengenoemde doelstellingen.

Lidmaatschap

- Een ieder die in het voormalig Ned. Oost Indië/Indonesië in Nederlandse militaire dienst is geweest.
- Weduwe van militairen die aan het bovenstaande onder a voldoen.